

ព្រះរាជក្រឹត្យ

នស/រកម/០៦១៤/០១៧

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ព្រះមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះបរមរក្ខតកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់ រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៨ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៨ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ ព្រះរាជក្រមលេខនស/រកម/០១៩៦/១៨ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានទ្រង់យល់ សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយ របស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងអាស៊ានស្តីពីគយ ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័ត កាលពីថ្ងៃទី២០ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី២ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភា បានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់ និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុង កាលពីថ្ងៃទី២៩ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៤ នាសម័យ ប្រជុំលើកទី៥ នីតិកាលទី៣ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ ៖

**ច្បាប់
ស្តីពី**

ការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងអាស៊ានស្តីពីគយ

មាត្រា ១.-

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងអាស៊ានស្តីពីគយ ដែលបានចុះហត្ថលេខា នៅរាជធានីភ្នំពេញ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា នាថ្ងៃទី ៣០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១២ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មក ជាមួយនេះ។

មាត្រា ២.-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធី ដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ៣.-

ច្បាប់នេះ ត្រូវប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ១៤ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៤

លេខ. ១៤០៦. ៧៦០

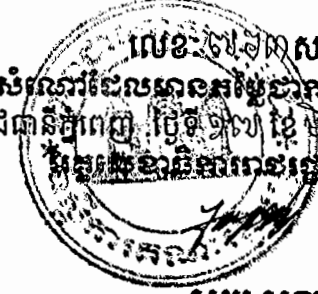
**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា**

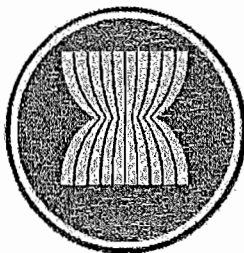
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី
**រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
ហត្ថលេខា
មុន ព័ន្ធមុនីរ័ក្ស**

លេខ: ២៧៧ ស.ណ
សំណៅដែលមានកម្រិតការបែកចែកយ
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែ មិថុនា ឆ្នាំ ២០១៤
អគ្គនាយកដ្ឋានរាជរដ្ឋាភិបាល

សយ សុខា

កិច្ចព្រមព្រៀងអាស៊ានស្តីពីគយ

បុព្វកថា

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសកម្ពុជា សហគមន៍អាស៊ាន ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតប្រជាធិបតេយ្យឡាវ ម៉ាឡេស៊ី សហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី ព្រះរាជាណាចក្រថៃឡង់ដ៍ និងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម ប្រទេសសមាជិកនៃប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (ដែលហៅថា " បណ្តាប្រទេសសមាជិក " ឬតែមួយហៅថា "ប្រទេសសមាជិក")

ដោយរំលឹកឡើងវិញ នូវសេចក្តីសម្រេចរបស់ប្រមុខដឹកនាំ ដើម្បីបង្កើតសហគមន៍អាស៊ានមានសសរស្តម្ភបីគឺ សហគមន៍នយោបាយ-សន្តិសុខអាស៊ាន (APSC) សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន (AEC) និងសហគមន៍សង្គម-វប្បធម៌អាស៊ាន (ASCC) ដែលមានចែងក្នុងសេចក្តីថ្លែងការណ៍ចាអាមហ្វីហ្វីន (The Cha-am Hua Hin Declaration) ស្តីពីផែនទីបង្ហាញផ្លូវសហគមន៍អាស៊ាន(២០០៩-២០១៥) ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី៣០ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៩ និងនៅក្នុងធម្មនុញ្ញអាស៊ាន ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី

ប្តេជ្ញា ធ្វើឲ្យសម្រេចគោលដៅក្នុងការបង្កើតអាស៊ានជាទីផ្សារ និងមូលដ្ឋានផលិតកម្មតែមួយ ដែលមានចរិកលក្ខណៈនៃសេរីកម្មទំនិញ សេវា វិនិយោគ ពលកម្មជំនាញ និងធ្វើឲ្យមានសេរីកម្មជាងមុននៃលំហូរទុន ដូចមានគ្រោងទុកដោយធម្មនុញ្ញអាស៊ាន និងប្រកាសស្តីពីផែនការសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ដែលបានចុះហត្ថលេខាដោយប្រមុខអាស៊ាន នៅថ្ងៃទី២០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៧ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី

ដោយទទួលស្គាល់ សមិទ្ធិផលសំខាន់ៗ និងការរួមចំណែកទៅនឹងបណ្តាកិច្ចព្រមព្រៀង និង ឧបករណ៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានដែលមានស្រាប់នៅក្នុងវិស័យផ្សេងៗ ក្នុងការសម្រួលលំហូរទំនិញ ដោយសេរីនៅក្នុងតំបន់ រួមទាំងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីពាណិជ្ជកម្មទំនិញអាស៊ាន (២០០៩) កិច្ច ព្រមព្រៀងអាស៊ានស្តីពីគយ(១៩៩៧) កិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ានស្តីពីការរៀបចំការទទួល ស្គាល់គ្នាទៅវិញទៅមក (១៩៩៨) កិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌ អ៊ី-អាស៊ាន (២០០០) ពិធីសារ ស្តីពីការអនុវត្តនាមវលីនៃតារាងពន្ធគយស៊ីចង្វាក់អាស៊ាន (២០០៣) ព្រមទាំងវិសោធនកម្ម របស់វា កិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ានសម្រាប់សមាហរណកម្មវិស័យអាទិភាព(២០០៤) កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការបង្កើតនិងអនុវត្តបញ្ជីតែមួយអាស៊ាន(២០០៥) និងពិធីសារស្តីពីបង្កើត និងអនុវត្តបញ្ជីតែមួយអាស៊ាន (២០០៦)

ដោយទទួលស្គាល់ សន្ទុះនៃការប្រើប្រាស់ អ៊ី-ពាណិជ្ជកម្ម និងព័ត៌មានវិទ្យា និងបច្ចេកវិទ្យា ទូរគមនាគមន៍ ដើម្បីដំណើរការព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធពាណិជ្ជកម្ម និងគយ សម្រាប់ការបំពេញបែប បទគយ និងការបញ្ជូញទំនិញ និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ក្នុងគោលបំណងសម្រេចឲ្យបាននូវ ការប្រកួតប្រជែងសេដ្ឋកិច្ច និងការប្រើប្រាស់ធនធានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដោយអាជ្ញាធរ គយនៃបណ្តាប្រទេសសមាជិក

ដោយទទួលស្គាល់ តម្រូវការនៃការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើង និងសុខដុមនីយកម្មនីតិវិធីគយ ដើម្បី គាំទ្រដល់ការបង្កើតទីផ្សារ និងមូលដ្ឋានផលិតកម្មតែមួយអាស៊ាន

ដោយទទួលស្គាល់ អាជ្ញាធរគយដើរតួនាទីជាអ្នកសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីគាំទ្រដល់ការបង្កើត សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន និងជាអ្នកការពារសហគមន៍អាស៊ាន ក្នុងភាពជាដៃគូជាមួយស្ថាប័ន រដ្ឋាភិបាលពាក់ព័ន្ធនានា

ដោយប្រាថ្នា បង្កើតក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិគ្រប់ជ្រុងជ្រោយអាស៊ានស្តីពីការងារពាក់ព័ន្ធគយ ដែល មានសមត្ថភាពអនុវត្តវិធានការ និងសកម្មភាពជាក់លាក់ ដើម្បីសម្រួលលំហូរទំនិញដោយសេរី និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនក្នុងតំបន់ និងដើម្បីការពារសុខុមាលភាពសហគមន៍អាស៊ាន

ដោយប្រាថ្នា ថែមទៀត ការកាត់បន្ថយរបាំង និងទំនាក់ទំនងសេដ្ឋកិច្ចស៊ីជម្រៅក្នុងចំណោម បណ្តាប្រទេសសមាជិក ការកាត់បន្ថយចំណាយអាជីវកម្ម ការបង្កើនពាណិជ្ជកម្ម វិនិយោគ និង

សេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ការបង្កើតទីផ្សារទូលាយជាមួយកាលានុវត្តភាព និងទំហំ សេដ្ឋកិច្ចធំធេងសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្មរបស់បណ្តាប្រទេសសមាជិក និងរក្សាបានជាតំបន់វិនិយោគ ប្រកបដោយការប្រកួតប្រជែង

ដោយទទួលស្គាល់ កម្រិតខុសគ្នានៃការអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ចរវាង និងក្នុងចំណោមបណ្តាប្រទេស សមាជិក និងសេចក្តីត្រូវការដើម្បីបំបាត់គម្លាតអភិវឌ្ឍន៍ និងសម្រួលការចូលរួមកាន់តែច្រើន ឡើងរបស់បណ្តាប្រទេសសមាជិក ជាពិសេសកម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាម នៅក្នុង សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានតាមរយៈការផ្តល់នូវភាពទន់ភ្លន់ និងសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស និងអភិវឌ្ឍន៍

ដោយទទួលស្គាល់ថា តួនាទីសំខាន់ និងការរួមចំណែករបស់វិស័យពាណិជ្ជកម្មក្នុងការបង្កើន ពាណិជ្ជកម្ម និងវិនិយោគក្នុងចំណោមបណ្តាប្រទេសសមាជិក និងតម្រូវការជម្រុញនិងសម្រួល ការចូលរួមរបស់ពួកគេតាមរយៈសហគមន៍ពាណិជ្ជកម្មអាស៊ាននានា ក្នុងការសម្រេចបានការបង្កើត សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន និង

ដោយទទួលស្គាល់ តួនាទីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងគយតំបន់ជាកាតាលីករសម្រាប់ទំនើបកម្មបច្ចេកទេស គយនិងការផ្តល់សេវាសាធារណៈយ៉ាងល្អដល់សហគមន៍អាស៊ាន ទន្ទឹមនឹងការជម្រុញសេរីកម្ម ពាណិជ្ជកម្មក្នុងតំបន់ និងពិភពលោក និងការសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងដូចជាមូលដ្ឋានគ្រឹះក្នុង ក្របខ័ណ្ឌនៃប្រព័ន្ធពាណិជ្ជកម្មពហុកាតី

បានព្រមព្រៀង ដូចតទៅនេះ ៖

**ជំពូកទី១
បទប្បញ្ញត្តិទូទៅ**

មាត្រា ១.-គោលបំណង

គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះគឺ ៖

ក- លើកកម្ពស់ភាពជាដៃគូយុទ្ធសាស្ត្រដើម្បីសម្រេចបានការបង្កើតសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ច អាស៊ាន និងការការពារសហគមន៍អាស៊ាន។

ខ- ធ្វើសាមញ្ញ ធ្វើសុខដុម និងធ្វើទំនើបកម្មនីតិវិធីគយ បែបបទគយ និងការអនុវត្តការ ត្រួតពិនិត្យគយ ការគ្រប់គ្រងការធ្វើចរាចរ និងលំហូរទំនិញ និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនសម្រាប់

ទីផ្សារ និងមូលដ្ឋានផលិតកម្មតែមួយរបស់សហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន អនុលោមតាមបទដ្ឋានអន្តរជាតិ ។

គ- សម្រួលពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ និងចរាចរទំនិញ និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនក្នុងចំណោមបណ្តាប្រទេសសមាជិក ស្របតាមការកំណត់ដោយសង្គតិភាព និងឯកភាពនៃតម្លៃគិតពន្ធគយដើមកំណើតទំនិញ និងចំណាត់ថ្នាក់ទំនិញ។

ឃ- ផ្តល់នូវក្របខ័ណ្ឌរួម ដើម្បីធ្វើនិយតកម្មប្រតិបត្តិការគយ និងអន្តរាគមន៍នៅក្នុងសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន។

ង- ពន្លឿនការធ្វើបែបបទគយ និងការបញ្ចេញទំនិញ និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន តាមនីតិវិធី និងទម្រង់ការគយប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព អនុលោមតាមអនុសញ្ញា កិច្ចព្រមព្រៀងបមាណីយ និងការអនុវត្តល្អជាអន្តរជាតិ ដោយទុកពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ការត្រួតពិនិត្យគយ ។

ច- អនុម័តយកបទដ្ឋានអន្តរជាតិសម្រាប់ការពារខ្សែចង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់ ដូចជា ក្របខ័ណ្ឌបមាណីយសន្តិសុខនិងសម្រួលពាណិជ្ជកម្មពិភពលោករបស់អង្គការគយពិភពលោក (SAFE) ។

ឆ- ធានាតម្លាភាព សង្គតិភាព និងទស្សនវិទ្យា ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់គយរបស់បណ្តាប្រទេសសមាជិក ក្នុងគោលបំណងបន្តលើកកម្ពស់អនុលោមភាពច្បាប់ស្តីពីគយ។ និង

ជ- ពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងការជួយគ្នាទៅវិញទៅមករបស់អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ស្តីពីគយនិងការងារពាក់ព័ន្ធគយ រួមទាំងការទប់ស្កាត់ និងការបង្ក្រាបរាល់ទម្រង់នៃការរត់ពន្ធ និងបទល្មើសគយ។

មាត្រា ២.- គោលការណ៍

បណ្តាប្រទេសសមាជិក នឹងត្រូវបង្ហាញតាមគោលការណ៍ដូចខាងក្រោម៖

ក- សង្គតិភាព៖ បណ្តាប្រទេសសមាជិកត្រូវធានាបន្តការអនុវត្តច្បាប់ស្តីពីគយ និងបែបបទរដ្ឋបាលប្រកបដោយសង្គតិភាព ជាមួយប្រទេសសមាជិកនីមួយៗ ។

ខ- ប្រសិទ្ធភាព៖ បណ្តាប្រទេសសមាជិកត្រូវធានាការគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងសក្តិសិទ្ធភាពនូវបែបគយ នីតិវិធី និងការអនុវត្ត ក្នុងការជម្រុញលំហូរទំនិញដោយសេរី និងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនក្នុងអាស៊ាន តាមមធ្យោបាយប្រសើរបំផុត។

គ- សាមញ្ញកម្ម៖ បណ្តាប្រទេសសមាជិកត្រូវធានាបន្តធ្វើសាមញ្ញកម្មនីតិវិធី ទម្រង់ការគយ និងការអនុវត្ត ដោយអនុលោមតាមអនុសញ្ញាពាក់ព័ន្ធ និងការអនុវត្តល្អជាអន្តរជាតិ។

ឃ- តម្លាភាព៖ បណ្តាប្រទេសសមាជិកត្រូវផ្សព្វផ្សាយច្បាប់និងនីតិវិធីរដ្ឋបាលពាក់ព័ន្ធ
ការងារគយដល់សាធារណៈជនឲ្យបានទាន់ពេលវេលា លើកលែងតែសេចក្តីណែនាំសម្រាប់
ប្រតិបត្តិការផ្ទៃក្នុង។

ង- ពិគ្រោះយោបល់៖ បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំពិគ្រោះយោបល់ជាមួយផ្នែក
ឯកជន និងដៃគូពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត ដោយអនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

ច- ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍៖ បណ្តាប្រទេសសមាជិកត្រូវធានាឲ្យមានយន្តការសមស្របក្នុងការ
ពិនិត្យឡើងវិញនូវសេចក្តីសម្រេចគយក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ។

ឆ- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកលើការងាររដ្ឋបាលគយ៖ បណ្តា
ប្រទេសសមាជិកត្រូវខិតខំផ្តល់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកលើការងារ
រដ្ឋបាលគយជាអតិបរិមា រវាងអាជ្ញាធរគយរបស់បណ្តាប្រទេសសមាជិក។

មាត្រា ៣.- វិសាលភាពនៃកិច្ចព្រមព្រៀង

១- បញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវអនុវត្តចំពោះទំនិញដែលបាននាំចូល នាំចេញ ដឹក
ជញ្ជូនឆ្លងកាត់ ឬផ្ទេរមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ដោយឆ្លងកាត់ដែនដីរបស់បណ្តាប្រទេសសមាជិក
ដោយអនុលោមតាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់ប្រទេសសមាជិក។

២- ប្រទេសសមាជិក មិនត្រូវបានរារាំងក្នុងការផ្តល់កិច្ចជួយសម្រួលលើសពីអ្វីដែលចែង
ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំផ្តល់កិច្ចជួយសម្រួលឲ្យបានច្រើន
តាមដែលអាចធ្វើបាន។

មាត្រា ៤.- ការអនុវត្ត

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវអនុវត្តឲ្យដូចគ្នាទូទាំងដែនដីនៃបណ្តាប្រទេសសមាជិក។

មាត្រា ៥.- និយមន័យ

លើកលែងតែបរិបទតម្រូវផ្សេងពីនេះ សម្រាប់គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ៖

ក- ការប្តឹងឧទ្ធរណ៍ គឺជាច្បាប់មួយ ដែលតាមរយៈនោះបុគ្គលម្នាក់ដែលទទួលផល
ប៉ះពាល់ដោយសារសេចក្តីសម្រេច ឬការកំណត់ច្រឡំផ្នែកនីតិវិធីរបស់គយ ហើយដែលគិតថាខ្លួន
ជាអ្នករងគ្រោះ អាចស្វែងរកការកែប្រែសេចក្តីសម្រេចនោះចំពោះមុខអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។

ខ- ការត្រួតពិនិត្យដោយឈរលើមូលដ្ឋានសវនកម្ម គឺជាវិធានការដែលអាជ្ញាធរគយ ជ្រើសរើសក្នុងការបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវ និងស្របច្បាប់នៃប្រតិទិន តាមរយៈការត្រួតពិនិត្យ ឯកសារពាក់ព័ន្ធដូចជា សៀវភៅ បញ្ជី កំណត់ត្រា ប្រព័ន្ធធុរកិច្ច និងទិន្នន័យពាណិជ្ជកម្ម ដែលគ្រប់គ្រងដោយបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ។

គ- អាជ្ញាធរគយ គឺជាអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចដែលទទួលខុសត្រូវក្រោមច្បាប់នៃប្រទេស សមាជិកសម្រាប់អនុវត្តច្បាប់គយ។

ឃ- ការបំពេញបែបបទបញ្ជាទំនិញពីគយ គឺជាការបំពេញនូវទម្រង់ការគយចាំបាច់ នានា ដើម្បីទទួលបានការអនុញ្ញាតឲ្យទំនិញអាចដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់បានក្នុងប្រទេស អាចឲ្យ នាំចេញ ឬដាក់ក្រោមរបបគយមួយផ្សេងទៀតបាន។

ង- ការត្រួតពិនិត្យគយ គឺជាវិធានការដែលកំណត់ដោយអាជ្ញាធរគយដើម្បីធានានូវ អនុលោមភាពជាមួយច្បាប់គយរបស់បណ្តាប្រទេសសមាជិក។

ច- ពន្ធគយ គឺជាពន្ធដែលដាក់ក្នុងតារាងពន្ធគយលើទំនិញដែលធ្វើចរាចរចេញឬក៏ចូល ដែនគយ។

ឆ- ទម្រង់ការគយ គឺជាប្រតិបត្តិការដែលត្រូវអនុវត្តដោយបុគ្គលពាក់ព័ន្ធ និងដោយ អាជ្ញាធរគយក្នុងគោលបំណងគោរពតាមច្បាប់គយ។

ជ- ច្បាប់គយ គឺជាបញ្ញត្តិនៃលក្ខន្តិកៈ និងបទដ្ឋាននានាដែលទាក់ទិននឹងការនាំចេញ នាំចូល ចរាចរ និងសន្និធិទំនិញ រដ្ឋបាល និងការអនុវត្តច្បាប់ និងបទដ្ឋាននានាដែលរៀបចំ ដោយអាជ្ញាធរគយ ដែលក្រោមអំណាចផ្លូវច្បាប់គយ។

ឈ- ការិយាល័យគយ គឺជាអង្គការរដ្ឋបាលគយដែលមានសមត្ថកិច្ចគ្រប់គ្រងត្រួតពិនិត្យ ទម្រង់ការគយ អគារ ឬទីតាំងផ្សេងៗដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតសម្រាប់គោលបំណងនេះ ដោយ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ច។

ញ- នីតិវិធីគយ គឺជាប្រព្រឹត្តិកម្មដែលអនុវត្តដោយអាជ្ញាធរគយរបស់ប្រទេសសមាជិក ចំពោះមុខទំនិញដែលជាកម្មវត្ថុនៃការអនុវត្តច្បាប់គយ។

ដ- សេចក្តីសម្រេច គឺជាអំពើរបស់បុគ្គលដែលអាជ្ញាធរគយវិនិច្ឆ័យលើបញ្ហាមួយដោយ អនុលោមតាមច្បាប់គយ។

ឋ- ប្រតិទិន គឺជាបុគ្គលដែលធ្វើការប្រកាសដល់គយក្នុងនាមខ្លួនផ្ទាល់ ឬក្នុងនាម អ្នកដទៃ។

ឌ- ការសងប្រាក់ គឺជាទឹកប្រាក់ពន្ធនិងអាករនាំចូល ត្រូវបានបង់សងទៅវិញក្រោមនីតិវិធី នៃការសងប្រាក់។

៧- ការត្រួតពិនិត្យទំនិញ គឺជាការត្រួតពិនិត្យរបរនៃលើទំនិញដោយអាជ្ញាធរគយ ដើម្បីឲ្យជាក់ច្បាស់អំពី យថាប្រភេទ ដើមកំណើតទំនិញ លក្ខខណ្ឌ បរិមាណ និងតម្លៃទំនិញ ថាមានភាពស្របគ្នាជាមួយនឹងការប្រកាសក្នុងប្រតិវេទន៍ទំនិញ។

៨- ប្រតិវេទន៍ទំនិញ គឺជាសេចក្តីវាយការណ៍ ធ្វើឡើងក្នុងទម្រង់ដែលកំណត់ដោយអាជ្ញាធរគយ ដែលបុគ្គលសម្រាប់បង្ហាញពីនីតិវិធីគយដែលនឹងត្រូវអនុវត្តចំពោះទំនិញ និងការកំណត់ជាក់លាក់នានាដែលអាជ្ញាធរគយតម្រូវឲ្យមានការប្រកាស ដើម្បីអនុវត្តតាមនីតិវិធីនេះ។

៩- មធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន គឺជាយានយន្តដឹកទំនិញតាមផ្លូវគោក ទូរថភ្លើង ទូក ឬកប៉ាល់ដឹកទំនិញតាមទន្លេ និងសមុទ្រ និងយន្តហោះ។

១០- ការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកលើការងាររដ្ឋបាលគយ គឺជាសកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយរដ្ឋបាលគយបណ្តាប្រទេសសមាជិកក្នុងនាម ឬក្នុងកិច្ចសហការជាមួយប្រទេសសមាជិក ដើម្បីអនុវត្តច្បាប់គយឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព។

១១- បុគ្គល គឺជារូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គល លើកលែងតែមានបរិបទដោយឡែក។

១២- ការបញ្ជាញទំនិញពីគយ គឺជាសកម្មភាពដែលធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរគយ ដើម្បីអនុញ្ញាតឲ្យទំនិញដែលស្ថិតនៅក្រោមការធ្វើបែបបទបញ្ជាញទំនិញសម្រាប់យកមកប្រើប្រាស់ដោយបុគ្គលដែលពាក់ព័ន្ធ។

១៣- ការទូទាត់សងវិញ គឺជាការសងប្រាក់វិញទាំងអស់ ឬដោយផ្នែកចំពោះប្រាក់ពន្ធ និងអាករដែលបានបង់សម្រាប់ទំនិញ។

១៤- ឯកសារគាំទ្រ គឺជាឯកសារយោងសម្រាប់គាំទ្រប្រតិវេទន៍ទំនិញ ដែលអាជ្ញាធរគយប្រទេសសមាជិកយល់ថាចាំបាច់សម្រាប់អនុញ្ញាតឲ្យមានការត្រួតពិនិត្យប្រតិបត្តិការនិងធានាថារាល់ឯកសារចាំបាច់ត្រូវឲ្យមានអនុលោមភាពតាមច្បាប់គយ។

១៥- ប្រវេសន៍កាលិក គឺជានីតិវិធីគយដែលអនុញ្ញាតឲ្យទំនិញនាំចូលបានក្នុងដែនគយក្រោមលក្ខខណ្ឌរួចផុតពីការបង់ពន្ធនិងអាករទាំងស្រុង ឬភាគខ្លះ ។ ទំនិញទាំងនោះត្រូវបាននាំចូលក្នុងគោលបំណងច្បាស់លាស់ ហើយត្រូវនាំចេញទៅវិញក្នុងកម្រិតពេលវេលាជាក់លាក់មួយ និងមិនធ្វើការកែច្នៃ ឬផ្លាស់ប្តូរ លើកលែងតែការរំលស់ជាធម្មតាតាមការប្រើប្រាស់។

ជំពូកទី២

នីតិវិធីគយ និង ទម្រង់ការគយ

មាត្រា ៦.- នីតិវិធីគយ

១- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវធានាពីតម្លាភាពនៃនីតិវិធីគយ និងការអនុវត្តប្រកបដោយសង្គតិភាព និងទស្សនវិស័យ ក្នុងការសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងវិនិយោគទុននៅក្នុងសហគមន៍សេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន។

២- នីតិវិធីគយ និងការអនុវត្តរបស់បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវតែមានសង្គតិភាពដោយកម្រិតណាមួយ ជាមួយនឹងអនុសញ្ញា លិខិតុបករណ៍ បមាណីយ និងការអនុវត្តល្អជាអន្តរជាតិរបស់អង្គការគយពិភពលោក និងអង្គការអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀត។

៣- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញជាប្រចាំនូវនីតិវិធីគយ និងការអនុវត្តក្នុងគោលបំណងធ្វើសាមញ្ញកម្ម សុខដុមកម្ម និងទំនើបកម្មថែមទៀតលើនីតិវិធី និងការអនុវត្តដើម្បីសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ប៉ុន្តែត្រូវរក្សាឲ្យបាននូវអនុលោមភាពជាមួយច្បាប់ស្តីពីគយ។

មាត្រា ៧.- ការត្រួតពិនិត្យគយ

១- គ្រប់ទំនិញ រួមទាំងមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូនដែលចូលមកក្នុង ឬចេញពីដែនគយរបស់បណ្តាប្រទេសសមាជិក ទោះជាជាប់ពន្ធនិងអាករ ឬត្រូវបានលើកលែងពន្ធនិងអាករ គឺជាកម្មវត្ថុនៃការត្រួតពិនិត្យគយ។

២- អាជ្ញាធរគយប្រទេសសមាជិក ត្រូវអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យដែលយល់ថាចាំបាច់ ដើម្បីធានាអនុលោមភាព និងការអនុវត្តច្បាប់គយឲ្យបានត្រឹមត្រូវ និងច្បាប់ផ្សេងទៀត ដែលគ្រប់គ្រងការនាំចូល ការនាំចេញ ការដឹកជញ្ជូនឆ្លងកាត់ ការផ្ទេរមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន សន្និធិ និងការដាក់ឲ្យប្រើប្រាស់ក្នុងប្រទេសនៃទំនិញ រួមទាំងចរាចរកញ្ចប់ប្រៃសណីយ៍ក្នុងដែនដីនៃប្រទេសសមាជិកពាក់ព័ន្ធ។

៣- បណ្តាប្រទេសសមាជិកត្រូវធានាថា ការត្រួតពិនិត្យគយត្រូវធ្វើឡើងក្នុងកម្រិតត្រឹមតែធានានូវអនុលោមភាពជាមួយច្បាប់គយរបស់ប្រទេសសមាជិក។

៤- ការត្រួតពិនិត្យគយ ក្នុងចំណោមការត្រួតពិនិត្យផ្សេងទៀត រួមមាន ការត្រួតពិនិត្យចរាចរទំនិញ ការត្រួតពិនិត្យទំនិញ ការដកយកសំណាកគំរូ ការផ្ទៀងផ្ទាត់ទិន្នន័យប្រតិវិធីនិងភាពត្រឹមត្រូវនៃឯកសារ ការពិនិត្យមើលគណនេយ្យ សៀវភៅបញ្ជី និងកំណត់ត្រារបស់ប្រតិបត្តិករសេដ្ឋកិច្ច ការធ្វើអធិការកិច្ចលើមធ្យោបាយដឹកជញ្ជូន ឥវ៉ាន់ និងទំនិញផ្សេងទៀតដែលកាន់យួរដោយបុគ្គល និងការអនុវត្តតាមតម្រូវការរបស់មន្ត្រី។

៥- ក្នុងការអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យគយ បណ្តាប្រទេសសមាជិកត្រូវប្រើប្រាស់ការគ្រប់គ្រង ហានិភ័យ និងអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យដោយឈរលើមូលដ្ឋានសវនកម្ម ។

មាត្រា៨.- ការត្រួតពិនិត្យទំនិញ

១- នៅពេលអាជ្ញាធរគយសម្រេចត្រួតពិនិត្យទំនិញដែលបានប្រកាស ការត្រួតពិនិត្យត្រូវ ធ្វើឲ្យបានលឿនតាមដែលអាចធ្វើបាន បន្ទាប់ពីប្រតិវេទន៍ទំនិញត្រូវបានចុះបញ្ជី។ អាទិភាពត្រូវ ផ្តល់ចំពោះការត្រួតពិនិត្យសត្វរស់ ទំនិញដែលងាយខូត និងទំនិញពាក់ព័ន្ធផ្សេងទៀតដែល អាជ្ញាធរគយចាត់ទុកថាមានលក្ខណៈបន្ទាន់។

២- ការត្រួតពិនិត្យរូបវន្តលើទំនិញ ត្រូវរួមបញ្ចូលការផ្ទៀងផ្ទាត់សុក្រឹតភាព និងភាព ពេញលេញនៃព័ត៌មាន និងអនុលោមភាពតាមច្បាប់គយ ជាពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងយថាប្រភេទ ដើមកំណើតទំនិញ លក្ខខណ្ឌ បរិមាណ និងតម្លៃទំនិញ។

មាត្រា៩.- ប្រទិវេទន៍ទំនិញ

១- ខ្លឹមសារប្រទិវេទន៍ទំនិញ ត្រូវបញ្ញត្តិដោយអាជ្ញាធរគយរបស់បណ្តាប្រទេសសមាជិក។

២- ខ្លឹមសារមូលដ្ឋាននៃប្រទិវេទន៍ទំនិញ ត្រូវមានប៉ារ៉ាម៉ែត្រព័ត៌មានឯកសារប្រតិវេទន៍ គយអាស៊ាន។ អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក អាចបញ្ញត្តិបន្ថែមប៉ារ៉ាម៉ែត្រព័ត៌មានសម្រាប់ បញ្ចូលក្នុងប្រតិវេទន៍ទំនិញ។

៣- ទម្រង់ជាក្រដាសនៃប្រតិវេទន៍ទំនិញ ត្រូវអនុលោមតាមទម្រង់គន្លឹះគំនូរព្រាងរបស់ អង្គការសហប្រជាជាតិ និងទម្រង់វិសោធនកម្មរបស់វា។

៤- តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន សម្រាប់កិច្ចដំណើរការបំពេញបែបបទបញ្ជាទំនិញពី គយដោយស្វ័យប្រវត្តិកម្ម ទម្រង់ប្រតិវេទន៍ទំនិញជាអេឡិចត្រូនិកដែលបានដាក់ ត្រូវផ្អែកលើ មូលដ្ឋានបទដ្ឋានអន្តរជាតិ សម្រាប់ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានអេឡិចត្រូនិក ដែលបានបង្កើតឡើងដោយ អង្គការគយពិភពលោក និងអង្គការអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនានា ។

មាត្រា១០.- ការប្រកាស និងចុះបញ្ជីការប្រទិវេទន៍ទំនិញ

១- តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ការដាក់ និងការចុះបញ្ជីការប្រទិវេទន៍ទំនិញដោយអាជ្ញាធរ គយ ត្រូវអនុវត្តតាមមធ្យោបាយអេឡិចត្រូនិក។

២- បុគ្គលដែលអនុញ្ញាតដោយពេញសិទ្ធិតាមច្បាប់គយនៃបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវដាក់ប្រតិវេទន៍ទំនិញ ជាមួយខ្លឹមសារ និងទម្រង់ដែលបញ្ញត្តិដោយអាជ្ញាធរគយពាក់ព័ន្ធ។

៣- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យមានការដាក់ ការចុះបញ្ជីការ និងការត្រួតពិនិត្យប្រតិវេទន៍ទំនិញ និងឯកសារគាំទ្រ នៅការិយាល័យគយណាមួយដែលកំណត់ដោយប្រទេសសមាជិក។

៤- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំអនុញ្ញាតឲ្យមានការដាក់ និងការចុះបញ្ជីការប្រតិវេទន៍ទំនិញ មុនទំនិញមកដល់។

មាត្រា ១១.- ឯកសារគាំទ្រសម្រាប់ប្រតិវេទន៍ទំនិញ ដើម្បីបំពេញបែបបទបញ្ជូនទំនិញពីគយ និងការបញ្ជូនទំនិញ

១- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវតម្រូវឲ្យមានតែឯកសារគាំទ្រដែលចាំបាច់ដើម្បីធានាអនុលោមតាមច្បាប់គយរបស់ប្រទេសសមាជិក។

២- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវកំណត់ពេលវេលា និងបែបបទនៃដាក់ឯកសារគាំទ្រទៅអាជ្ញាធរគយ អនុលោមតាមច្បាប់គយ ។ ក្នុងករណីដែលឯកសារមួយចំនួនដែលមិនអាចដាក់ភ្ជាប់ជាមួយប្រតិវេទន៍ទំនិញ ដោយហេតុផលណាមួយដែលអាជ្ញាធរគយពាក់ព័ន្ធយល់ថាសមស្រប អាជ្ញាធរគយត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យដាក់ឯកសារទាំងនោះក្នុងរយៈពេលកំណត់មួយ។

៣- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យដាក់ឯកសារគាំទ្រតាមមធ្យោបាយអេឡិចត្រូនិកតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។

មាត្រា ១២.- ការប្រកាសប្រតិវេទន៍ទៅឱ្យអាជ្ញាធរគយ

១- ប្រតិវេទន៍ទំនិញ ត្រូវដាក់តាមមធ្យោបាយអេឡិចត្រូនិក តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន។ ក្នុងករណីដែលមានចែងក្នុងច្បាប់គយ អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក អាចទទួលយកប្រតិវេទន៍ទំនិញជាទម្រង់ក្រដាស ឬជាទម្រង់ផ្ទាល់មាត់ ឬជាទម្រង់ផ្សេងទៀត។

២- អាជ្ញាធរគយប្រទេសសមាជិក អាចពិចារណាទទួលយកឯកសារ ឬទិន្នន័យពាណិជ្ជកម្មដែលផ្អាកក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យរបស់ពាណិជ្ជករជំនួសឲ្យប្រតិវេទន៍ទំនិញ ក្នុងគោលបំណងសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម ក្នុងករណីដែលអាជ្ញាធរគយអាចចូលទៅដល់ព័ត៌មាននិងតម្រូវការទាំងនោះ សម្រាប់ជាការចាំបាច់នៃការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានជាមួយការិយាល័យគយដែលត្រូវការ។

មាត្រា ១៣.- បុគ្គលប្រកាសប្រតិវេទន៍ទំនិញ

១- ប្រតិវេទន៍ទំនិញ អាចប្រកាសដោយបុគ្គលដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតពេញសិទ្ធិតាម ច្បាប់គយនៃបណ្តាប្រទេសសមាជិក និងជាបុគ្គលមានលទ្ធភាពបង្ហាញ ឬរៀបចំគ្រប់ឯកសារ ដែលមានស្រាប់ ដែលជាតម្រូវការស្របទៅតាមការអនុវត្តច្បាប់គយ។ ក្នុងករណីដែលមានការ ទទួលស្គាល់ថា ប្រតិវេទន៍ទំនិញតម្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ចដោយឡែកលើបុគ្គលជាក់លាក់ កាតព្វកិច្ច ទាំងនោះ ត្រូវបំពេញដោយបុគ្គលនោះ ឬតំណាងរបស់ខ្លួន។

២- ប្រតិវេទករ ត្រូវបង្កើតក្នុងដែនដីនៃប្រទេសសមាជិក ជាទីដែលប្រតិវេទន៍ទំនិញត្រូវ ដាក់។ ទោះបីយ៉ាងនេះក្តី ក្នុងកាលៈទេសៈពិសេស អាជ្ញាធរគយអាចទទួលយកប្រតិវេទករ ដែលបង្កើតនៅក្រៅដែនដីនៃប្រទេសសមាជិកពាក់ព័ន្ធ ប៉ុន្តែជាកម្មវត្ថុនៃអនុលោមភាពច្បាប់គយ របស់ខ្លួន។

មាត្រា ១៤.- សាមញ្ញកម្មប្រតិវេទន៍ទំនិញ

១- អាជ្ញាធរគយប្រទេសសមាជិក អាចអនុញ្ញាតឲ្យបុគ្គលទាំងឡាយ ដាក់ទំនិញនៅ ក្រោមរបបគយណាមួយ ប្រើសាមញ្ញកម្មប្រតិវេទន៍ទំនិញ ដោយអាចលុបចោលនូវព័ត៌មានខ្លះ និងឯកសារគាំទ្រមួយចំនួន ជាការតម្រូវរបស់ប្រតិវេទន៍ទំនិញ អាស្រ័យលើតម្រូវការ និង លក្ខខណ្ឌ ដែលបានដាក់។

២- ក្នុងករណីសាមញ្ញកម្មប្រតិវេទន៍ទំនិញ ប្រសិនបើតម្រូវដោយអាជ្ញាធរគយប្រទេស សមាជិកពាក់ព័ន្ធ ប្រតិវេទករត្រូវផ្តល់បន្ថែមនូវព័ត៌មាន និងឯកសារគាំទ្រដែលចាំបាច់សម្រាប់ ប្រតិវេទន៍ទំនិញក្រោមរបបគយពាក់ព័ន្ធនៅពេលក្រោយ ។

មាត្រា ១៥.- ការរក្សាទុកប្រតិវេទន៍ទំនិញ និងឯកសារគាំទ្រ

ប្រតិវេទករ តម្រូវឲ្យរក្សាទុកប្រតិវេទន៍ទំនិញ និងឯកសារគាំទ្រ និងត្រូវបង្ហាញឯកសារ ទាំងនោះជូនទៅតាមសំណើរបស់អាជ្ញាធរគយ។ រយៈពេលនៃការរក្សាទុកឯកសារគាំទ្រត្រូវមាន ចែងក្នុងច្បាប់គយនៃបណ្តាប្រទេសសមាជិក។

មាត្រា ១៦.- ការបញ្ជូនទំនិញ

១- ក្នុងករណីដែលលក្ខខណ្ឌនៃការដាក់ទំនិញស្ថិតក្រោមនីតិវិធីគយពាក់ព័ន្ធនាមួយ ត្រូវបានបំពេញ និងផ្តល់ឲ្យ ដែលការដាក់កម្រិតកំណត់ត្រូវបានអនុវត្ត និងទំនិញពុំមែនជា

កម្មវត្ថុនៃមុខទំនិញហាមឃាត់ អាជ្ញាធរគយពាក់ព័ន្ធត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យទំនិញចេញ ក្រោយពេល ព័ត៌មាននៅក្នុងប្រតិវេទន៍ទំនិញ ត្រូវបានផ្ទៀងផ្ទាត់ និងទទួលយកចប់សព្វគ្រប់។

២- ក្នុងករណីការដាក់ទំនិញស្ថិតក្រោមនីតិវិធីគយពាក់ព័ន្ធណាមួយដែលធ្វើឲ្យមាន កំណើនប្រាក់ពន្ធគយ និងអាករផ្សេងទៀត ការបញ្ចេញទំនិញត្រូវបំពេញលក្ខខណ្ឌបង់ប្រាក់ ពន្ធនាំចូល ឬនាំចេញឲ្យស្របតាមប្រាក់ពន្ធគយនិងអាករផ្សេងទៀត ឬនិមុត្តិធានាដើម្បីធានា ប្រាក់ពន្ធ និងអាករទាំងនោះ។

៣- អនុលោមតាមបញ្ញត្តិគ្រប់គ្រងនីតិវិធីគយចំពោះទំនិញត្រូវប្រកាស ហើយអាជ្ញាធរ គយពាក់ព័ន្ធត្រូវឲ្យដាក់និមុត្តិធានា ទំនិញទាំងនោះមិនត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យចេញក្រោមនីតិវិធី គយណាទេ រហូតដល់និមុត្តិធានាត្រូវបានដាក់។

មាត្រា ១៧.- ការបំពេញបែបបទបញ្ជូនទំនិញពីគយ

១- អាជ្ញាធរគយប្រទេសសមាជិក អាចអនុញ្ញាតឲ្យបុគ្គលដាក់ប្រតិវេទន៍ទំនិញនៅ ការិយាល័យគយដែលបុគ្គលទទួលខុសត្រូវតាំងនៅ ខណៈដែលទំនិញស្ថិតនៅការិយាល័យ គយមួយផ្សេងទៀត ។ ក្នុងករណីនេះ ពន្ធនិងអាករត្រូវបង់នៅការិយាល័យគយដែលប្រតិវេទន៍ ទំនិញត្រូវបានដាក់។

២- ការិយាល័យគយដែលប្រតិវេទន៍ទំនិញបានដាក់ ត្រូវអនុវត្តទម្រង់ការផ្ទៀងផ្ទាត់ ប្រតិវេទន៍ទំនិញ ទឹកប្រាក់សម្រាប់ពន្ធនាំចូល ឬនាំចេញ ឲ្យត្រូវគ្នាជាមួយពន្ធនិងអាករផ្សេង ទៀត មុននឹងអនុញ្ញាតបញ្ចេញទំនិញ ។

មាត្រា ១៨.- ទំនិញសម្រាប់ចរាចរដោយសេរី

ការបញ្ចេញទំនិញសម្រាប់ចរាចរដោយសេរីក្នុងដែនគយរបស់ប្រទេសសមាជិក ត្រូវមាន លក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

- ក- បានប្រមូលពន្ធនាំចូល និងអាករតាមកាលកំណត់។
- ខ- ក្នុងករណីសមស្រប ការប្រមូលកម្រៃ និងសេវាផ្សេងទៀត ទៅតាមបញ្ញត្តិពាក់ព័ន្ធ ជាធរមាន ដូចមានចែងពីការប្រមូលកម្រៃ និងសេវាទាំងនេះ។
- គ- ការអនុវត្តវិធានការគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្ម និងការហាមឃាត់ និងការដាក់ កម្រិតកំណត់ មិនចាំបាច់អនុវត្តវិធានការទាំងនេះនៅដំណាក់កាលដំបូងឡើយ ។ និង

ឃ- ការបំពេញចប់សព្វគ្រប់នៃទម្រង់ការពាក់ព័ន្ធនានាអនុលោមតាមបែបបទនាំចូល
ទំនិញ។

មាត្រា១៩.- តារាងនាមវលី

តារាងនាមវលីដែលប្រើដោយបណ្តាប្រទេសសមាជិកសម្រាប់ចំណាត់ថ្នាក់ទំនិញ ត្រូវ
អនុលោមតាមតារាងនាមវលីស៊ីចង្វាក់អាស៊ាន និងវិសោធនកម្មរបស់វា ដោយឈរលើមូលដ្ឋាន
ច្បាប់ចុងក្រោយនៃប្រព័ន្ធស៊ីចង្វាក់របស់អង្គការគយពិភពលោក។ អត្រាពន្ធគយ និងអាករ ត្រូវ
ប្រកាសឲ្យដឹង ក្នុងការបោះពុម្ពផ្សាយជាផ្លូវការដោយបណ្តាប្រទេសសមាជិក។

មាត្រា២០.- ការកំណត់តម្លៃគិតពន្ធគយ

១- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការអនុវត្តមាត្រា VII នៃកិច្ច
ព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពីអត្រាពន្ធគយ និងពាណិជ្ជកម្ម ១៩៩៤ (កិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីតម្លៃគិតពន្ធគយ
របស់អង្គការគយពិភពលោក) តាមកាលបរិច្ឆេទ។

២- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំអនុម័តអភិក្រមរួម ក្នុងការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀង
ស្តីពីតម្លៃគិតពន្ធគយរបស់អង្គការគយពិភពលោក។

មាត្រា២១.- ការកំណត់ទំនិញមានតម្លៃទាប (De Minimis)

បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវពិចារណាកំណត់តម្លៃអប្បបរមា និង/ឬ បរិមាណអប្បបរមា
និង/ឬ ចំនួនប្រាក់ពន្ធគយ និងអាករអប្បបរមា ដែលស្ថិតនៅក្រោមប្រាក់ពន្ធគយ និងអាករត្រូវ
ប្រមូល។

មាត្រា២២.- ការកំណត់ដើមកំណើតទំនិញ

បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវចាត់តាំងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទទួលខុសត្រូវក្នុងការកំណត់
ដើមកំណើតទំនិញ សម្រាប់គោលបំណងគយ និងគោលបំណងផ្សេងទៀត។

មាត្រា ២៣.- ពន្ធគយ និងអាករ

១- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវកំណត់ក្នុងច្បាប់គយរបស់ខ្លួននូវពេលវេលានៃការប្រមូលពន្ធគយ និងអាករ និងពេលវេលាកំណត់សម្រាប់ការបង់ប្រាក់ពន្ធគយ និងអាករដែលបង់។

២- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវកំណត់ក្នុងច្បាប់គយរបស់ខ្លួននូវការបង់ប្រាក់ពន្ធគយ និងអាករជាទម្រង់សាច់ប្រាក់ ឬទម្រង់ទូទាត់ផ្សេងទៀត ដែលមានកម្រិតទូទាត់ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា។

៣- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំអនុញ្ញាតឲ្យមានការពន្យារពេលបង់ប្រាក់ពន្ធ និងអាករ ។ ក្នុងករណីការពន្យារពេលបង់ប្រាក់ពន្ធនិងអាករត្រូវអនុញ្ញាត លក្ខខណ្ឌ និងតម្រូវការចាំបាច់សម្រាប់ការពន្យារពេលបង់ប្រាក់ពន្ធ និងអាករ ត្រូវកំណត់ក្នុងច្បាប់គយរបស់ប្រទេសសមាជិកពាក់ព័ន្ធ។

មាត្រា ២៤.- និមុត្តិធានា

១- អាជ្ញាធរគយប្រទេសសមាជិក អាចតម្រូវឲ្យតម្កល់និមុត្តិធានាដើម្បីធានាការបង់ប្រាក់ពន្ធ និងអាករ ឬដើម្បីបំពេញកាតព្វកិច្ចផ្សេងទៀត។

២- ក្នុងករណីតម្រូវឲ្យតម្កល់និមុត្តិធានា ទឹកប្រាក់និមុត្តិធានាត្រូវមានកម្រិតទាបតាមដែលអាចធ្វើបាន។ ពាក់ព័ន្ធនឹងមានការបង់ពន្ធគយ និងអាករ ទឹកប្រាក់និមុត្តិធានា មិនត្រូវឲ្យលើសពីកាតព្វកិច្ចប្រាក់ពន្ធ និងអាករទេ។

៣- អាជ្ញាធរគយប្រទេសសមាជិក អាចសម្រេចមិនតម្រូវឲ្យតម្កល់និមុត្តិធានា ក្នុងករណីយល់ថា កាតព្វកិច្ចនានាចំពោះអាជ្ញាធរគយនឹងត្រូវបំពេញ។

៤- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវពិចារណាទទួលយកនិមុត្តិធានាជាមួយ ជំនួសនិមុត្តិធានាដោយឡែកទៅតាមករណីមួយៗ ជាពិសេសពីប្រតិវេទករដែលប្រកាសទំនិញជាប្រចាំនៅការិយាល័យគយផ្សេងគ្នារបស់ប្រទេសសមាជិកពាក់ព័ន្ធ។

៥- ក្នុងករណីនិមុត្តិធានាត្រូវបានដាក់តម្កល់ ទឹកប្រាក់និមុត្តិធានានេះត្រូវប្រគល់ឲ្យវិញឲ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ក្រោយពេលអាជ្ញាធរគយពាក់ព័ន្ធយល់ថា កាតព្វកិច្ចនានានៃនិមុត្តិធានាត្រូវបានបំពេញរួចរាល់។

មាត្រា ២៥.- ការតម្កល់និមុត្តិធានា

ដោយមានការឯកភាពពីអាជ្ញាធរគយពាក់ព័ន្ធ និមុត្តិធានា អាចត្រូវតម្កល់ជាទម្រង់មួយ ដូចខាងក្រោម៖

- ក- ដោយតម្កល់ជាសាច់ប្រាក់ ឬលិខិតុបករណ៍ហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត
- ខ- ដោយតម្កល់ជាប័ណ្ណដែលចេញដោយអ្នកធានា ឬ
- គ- ដោយទម្រង់ផ្សេងទៀតនៃនិមុត្តិធានា ដែលមានការធានាប្រហាក់ប្រហែល

មាត្រា ២៦.- ការទូទាត់សងវិញ និងការសងប្រាក់ (ប្រាក់ពន្ធ អាករ និង កម្រៃផ្សេងៗ)

១- សេចក្តីសម្រេចលើការទាមទារឲ្យមានការទូទាត់សងវិញ ត្រូវយល់ព្រម និងជូនដំណឹង ទៅឲ្យបុគ្គលពាក់ព័ន្ធជាមួយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយគ្មានការពន្យារពេល និងចំនួនទឹកប្រាក់ដែល បង់លើស ត្រូវទូទាត់សងវិញឲ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើបាន បន្ទាប់ពីការផ្ទៀងផ្ទាត់ការទាម ទារនោះ។

២- ការសងប្រាក់ (ប្រាក់ពន្ធ អាករ និងកម្រៃផ្សេងៗ) ត្រូវធ្វើឡើងឲ្យបានឆាប់តាម ដែលអាចធ្វើបាន បន្ទាប់ពីការផ្ទៀងផ្ទាត់ការទាមទារនោះ។

មាត្រា ២៧.- ការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ

១- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវប្រើការគ្រប់គ្រងហានិភ័យក្នុងការត្រួតពិនិត្យគយដើម្បី ពន្លឿនការបំពេញបែបបទបញ្ជាទំនិញពីគយ។

២- ប្រទេសសមាជិកនីមួយៗ ត្រូវអនុម័តយុទ្ធសាស្ត្រវិធានការអនុលោមភាពមួយដើម្បី គាំទ្រការគ្រប់គ្រងហានិភ័យ។

មាត្រា ២៨.- សវនកម្មក្រោយពេលបញ្ចេញទំនិញពីគយ

១- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវអនុវត្តសវនកម្មក្រោយពេលបញ្ចេញទំនិញពីគយក្នុង គោលបំណងលើកកម្ពស់អនុលោមភាព និងសម្រួលការបំពេញបែបបទបញ្ជាទំនិញពីគយ។

២- ក្រោយពេលអនុញ្ញាតឲ្យទំនិញចេញ និងដើម្បីបញ្ជាក់ពីសុក្រឹតភាពនៃព័ត៌មានដែល មានក្នុងប្រតិវិធីទំនិញ អាជ្ញាធរគយប្រទេសសមាជិកអាចធ្វើអធិការកិច្ចលើឯកសារ និងទិន្នន័យ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការទំនិញសង្ស័យ ។ អាជ្ញាធរគយ អាចពិនិត្យផែនការទំនិញទាំងនោះ និង/ឬយកសំណាកគំរូ នៅពេលចាំបាច់។

មាត្រា២៩.- សាមញ្ញកម្មនៃទម្រង់ការគយ និងការត្រួតពិនិត្យគយ

អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំធ្វើឲ្យសាមញ្ញទម្រង់ការគយ និងការត្រួត ពិនិត្យគយ ។

មាត្រា៣០.- ប្រព័ន្ធន្ទងកាត់គយអាស៊ាន

បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវអនុវត្តប្រព័ន្ធន្ទងកាត់អាស៊ានដោយអនុលោមតាមកិច្ច ព្រមព្រៀងក្របខណ្ឌអាស៊ានស្តីពីកិច្ចសម្រួលទំនិញន្ទងកាត់។

មាត្រា៣១.- បញ្ជាតែមួយអាស៊ាន

បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវអនុវត្តបញ្ជាតែមួយជាតិរបស់ខ្លួន និងបញ្ជាតែមួយអាស៊ាន ដោយអនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងបង្កើត និងអនុវត្តបញ្ជាតែមួយអាស៊ាន និងពិធីការបង្កើតនិង អនុវត្តបញ្ជាតែមួយអាស៊ាន។

មាត្រា៣២.- ប្រទេសទីកាលិក

១- តាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន បណ្តាប្រទេសសមាជិកត្រូវសម្រួលការធ្វើចរាចរ ទំនិញក្រោមរបបប្រវេសន៍កាលិក។

២- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវកំណត់រយៈពេលដែលទំនិញស្ថិតនៅ ក្រោមនីតិវិធីប្រវេសន៍កាលិក ហើយត្រូវនាំចេញទៅវិញ ឬត្រូវដាក់នៅក្រោមរបបគយបន្ទាប់ ណាមួយ។

៣- ក្នុងកាលៈទេសៈលើកលែង ដែលទំនិញមិនអាចនាំចេញទៅវិញបាន ឬមិនអាចដាក់ នៅក្រោមរបបគយបន្ទាប់ណាមួយបានក្នុងរយៈពេលកំណត់ អាជ្ញាធរគយពាក់ព័ន្ធអាចពន្យារពេល សម្រាប់រយៈពេលសមស្របមួយទៅតាមការស្នើសុំរបស់អ្នកកាន់កាប់ដែលទទួលការអនុញ្ញាត។

មាត្រា ៣៣.- គម្របគ្របព្រឹត្តិកម្មទំនិញអាស៊ាន

បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវអនុវត្តគម្របគ្របព្រឹត្តិកម្មទំនិញអាស៊ាន និងវិសោធនកម្មរបស់វា ជាឯកសារណែនាំដើម្បីសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងវិនិយោគទុន ។

មាត្រា ៣៤.- វិធានកំណត់ជាមុន (Advance Rulings)

អនុលោមតាមការអនុញ្ញាតដោយច្បាប់របស់ខ្លួន អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវផ្តល់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរនូវវិធានកំណត់ជាមុន ដោយអនុលោមតាមបញ្ញត្តិដែលមានចែង ក្នុងមាត្រា ៦២ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មទំនិញអាស៊ាន ។

មាត្រា ៣៥.- ប្រតិបត្តិករសេដ្ឋកិច្ចទទួលបានការអនុញ្ញាត

១- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវលើកកម្ពស់បង្កើតកម្មវិធីប្រតិបត្តិករសេដ្ឋកិច្ចទទួលបានការ អនុញ្ញាតជាតិដើម្បីពង្រឹងសន្តិសុខនៃចង្វាក់ផ្គត់ផ្គង់ និងសម្រួលពាណិជ្ជកម្មដោយឈរលើ មូលដ្ឋានក្របខណ្ឌបណ្តាប្រទេសសមាជិកសន្តិសុខនិងសម្រួលពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក។

២- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំបង្កើតនូវយន្តការនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់ការទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅមកនូវលក្ខខណ្ឌនៃប្រតិបត្តិករសេដ្ឋកិច្ច ទទួលបានការអនុញ្ញាត និងការត្រួតពិនិត្យគយ។

មាត្រា ៣៦.- បញ្ជីទំនិញរហ័ស

បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំបង្កើតយន្តការ និងវិធានការឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បី សម្រួលការបំពេញបែបបទបញ្ជាទំនិញពីគយនៃបញ្ជីទំនិញរហ័ស រួមមាន ការដាក់ និង ដំណើរការប្រតិវេទន៍ទំនិញ មុនពេលទំនិញមកដល់ ។

**ជំពូកទី ៣
ព័ត៌មានវិទ្យា និងបច្ចេកវិទ្យាគ្រួសារសាធារណៈ**

**មាត្រា៣៧.- ការអនុវត្តព័ត៌មានវិទ្យា និង បច្ចេកវិទ្យាទូរគមនាគមន៍
ដោយគយ**

- ១- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវប្រើបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានទូរគមនាគមន៍ក្នុងប្រតិបត្តិការគយដើម្បីពង្រឹងការត្រួតពិនិត្យគយ និងសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម។
- ២- បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវពិចារណាផងដែរលើបទដ្ឋានពាក់ព័ន្ធ និងការអនុវត្តល្អដែលផ្តល់ជាអនុសាសន៍ដោយអង្គការអន្តរជាតិ នៅពេលដាក់អនុវត្តបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានទូរគមនាគមន៍។
- ៣- ទម្រង់ការគយ ដែលអនុវត្តដោយបច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មានទូរគមនាគមន៍ ត្រូវរួមបញ្ចូលទាំងហត្ថលេខាអេឡិចត្រូនិក ឬមធ្យោបាយកំណត់អត្តសញ្ញាណផ្សេងទៀត ។

មាត្រា៣៨.- ប៉ារ៉ាម៉ែត្រព័ត៌មាន និងទិន្នន័យ

ដោយយល់ថាសមស្រប អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវរៀបចំប៉ារ៉ាម៉ែត្រព័ត៌មាន និងទិន្នន័យនៃការធ្វើបែបបទបញ្ជាញទំនិញពីគយឲ្យស៊ីចង្វាក់នឹងបទដ្ឋានអន្តរជាតិដែលបានឯកភាពដោយបណ្តាប្រទេសសមាជិក។

មាត្រា៣៩.- លទ្ធភាពដំណើរការប្រព័ន្ធរួម និងលទ្ធភាពតភ្ជាប់

បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំដំណើរការប្រព័ន្ធស្វ័យប្រវត្តិកម្មគយរបស់ខ្លួនសម្រាប់ដំណើរការរួម និងតភ្ជាប់គ្នាទៅវិញទៅមក ក្នុងគោលបំណងលើកកម្ពស់ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានក្នុងចំណោមអាជ្ញាធរគយ។

មាត្រា៤០.- ការចែករំលែក និងផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន

អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវបានលើកទឹកចិត្តឲ្យចែករំលែក និងផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានតាមរយៈប្រព័ន្ធតភ្ជាប់គ្នាក្នុងគោលបំណងគយ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគី ពហុភាគី និងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតដែលចាំបាច់តាមច្បាប់អនុញ្ញាត និងស្ថិតនៅក្នុងលទ្ធភាព និងធនធានដែលមានកំណត់របស់ប្រទេសសមាជិក។

មាត្រា ៤១.- សន្តិសុខព័ត៌មាន និងទិន្នន័យ

អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវមានវិធានការគ្រប់គ្រាន់ពាក់ព័ន្ធនឹងភាពអាចចូលទៅដល់ ភាពត្រឹមត្រូវ ភាពសុចរិត និងភាពឯកជននៃព័ត៌មានក្នុងការអនុវត្តប្រព័ន្ធព័ត៌មានវិទ្យា និងទូរគមនាគមន៍ រួមបញ្ចូលនូវដំណើរការផ្លាស់ប្តូរទិន្នន័យរវាងអាជ្ញាធរគយ។

ជំពូកទី៤

ការអនុវត្តច្បាប់គយ និងការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកលើការងាររដ្ឋបាលគយ

មាត្រា ៤២.- ការការពារសហគមន៍អាស៊ាន

អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំសហការគ្នាទៅវិញទៅមក និងជាមួយភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីការពារសហគមន៍អាស៊ាន តាមរយៈការអនុវត្តសកម្មភាពច្បាស់លាស់សម្រាប់ប្រយុទ្ធប្រឆាំងបទល្មើសគយ បទឧក្រិដ្ឋ និងឧក្រិដ្ឋកម្មឆ្លងដែនដែលស្ថិតក្នុងសមត្ថកិច្ច និងកម្មវត្ថុនៃច្បាប់របស់ប្រទេសសមាជិក រួមបញ្ចូលការជួញដូរគ្រឿងញៀនខុសច្បាប់ ការរំលោភកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ការសម្អាតប្រាក់ អំពើកេរ្តិ៍រាងកាយ និងការជួញដូរមនុស្ស។

មាត្រា ៤៣.- វិស័យនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ

អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំផ្តល់នូវការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកលើការងាររដ្ឋបាលគយក្នុងការទប់ស្កាត់ ការស៊ើបអង្កេត និងការបង្ក្រាបបទល្មើសក្នុងវិស័យដូចខាងក្រោម៖

- ក- បទល្មើសគយ
- ខ- ការជួញដូរគ្រឿងញៀនខុសច្បាប់ សារធាតុដែលប៉ះពាល់ស្មារតី និងធាតុផ្សំ
- គ- ការរំលោភកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និង
- ឃ- ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មខុសច្បាប់លើស្នាដៃសិល្បៈ វត្ថុបុរាណ និងវត្ថុសិប្បនិម្មិតវប្បធម៌ផ្សេងទៀត។

មាត្រា ៤៤.- យន្តការនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ

១- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំសហការជាមួយគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុង ការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មាន និងព័ត៌មានសម្ងាត់ ឬសកម្មភាពផ្សេងទៀតតាមការឯកភាពគ្នា។

២- អាជ្ញាធរគយប្រទេសសមាជិក ត្រូវបង្កើតមន្ត្រីបង្គោល ក្នុងគោលបំណងផ្តល់ការ ជួយគ្នាទៅវិញទៅមកលើការងារគយដែលស្ថិតក្រោមជំពូកនេះ។

៣- តាមសំណើសុំរបស់អាជ្ញាធរគយប្រទេសសមាជិក អាជ្ញាធរគយទទួលសំណើសុំ របស់ប្រទេសសមាជិកមួយទៀត ត្រូវខិតខំផ្តល់ព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធដូចខាងក្រោម៖

ក- ភាពត្រឹមត្រូវ និងភាពសុក្រឹតនៃឯកសារដែលប្រើសម្រាប់គាំទ្រប្រតិបត្តិ ទំនិញដែលបានដាក់ទៅឲ្យអាជ្ញាធរគយស្នើសុំ។

ខ- ទំនិញដែលបាននាំចូលដែនដីនៃប្រទេសសមាជិក ត្រូវបាននាំចេញស្របច្បាប់ ពីដែនដីរបស់ប្រទេសសមាជិកមួយទៀត។

គ- ទំនិញដែលបាននាំចេញពីដែនដីនៃប្រទេសសមាជិក ត្រូវបាននាំចូលស្រប ច្បាប់ទៅក្នុងដែនដីរបស់ប្រទេសសមាជិកមួយទៀត និងបានដាក់ក្រោមនីតិវិធីគយ ប្រសិនបើ មាន។

ឃ- បុគ្គលសង្ស័យ និង/ឬធ្លាប់ប្រព្រឹត្តបទល្មើសគយ

ង- វិធីសាស្ត្រ និងលិខិតតុបករណ៍អនុវត្តច្បាប់ដែលបង្ហាញថាមានប្រសិទ្ធភាព

ច- និន្នាការ មធ្យោបាយ វិធីសាស្ត្រ ឬបែបបទប្រតិបត្តិការនៃការរត់ពន្ធ និងប្រព្រឹត្ត បទល្មើស និងការបន្តគយ

ឆ- បញ្ហាផ្សេងទៀត តាមការឯកភាពគ្នា

មាត្រា ៤៥.- កម្រិតវិសាលភាពនៃសកម្មភាពក្រោមការជួយគ្នាទៅវិញទៅ មកលើការងាររដ្ឋបាលគយ

១- ទំហំវិសាលភាពនៃការជួយគ្នាដែលផ្តល់ដោយអាជ្ញាធរគយប្រទេសសមាជិកក្នុង ជំពូកនេះ ត្រូវអនុលោមតាមច្បាប់ប្រទេសសមាជិក និងស្ថិតនៅក្នុងលទ្ធភាព និងធនធានដែល មានកំណត់របស់អាជ្ញាធរគយ។

២- ប្រសិនបើការស្នើសុំជួយ ធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់អធិបតេយ្យភាព សន្តិសុខ ឬផល ប្រយោជន៍ជាតិ ឬការខូចខាតប្រយោជន៍ពាណិជ្ជកម្មស្របច្បាប់នៃសហគ្រាសឯកជន ឬរដ្ឋ

អាជ្ញាធរគយប្រទេសសមាជិកអាចបដិសេធមិនផ្តល់ការជួយ ឬផ្តល់ហេតុផលអនុលោមតាម លក្ខខណ្ឌ ឬតម្រូវការចាំបាច់មួយចំនួន។

៣- ជំពូកនេះ គ្រប់ដណ្តប់តែការជួយគ្នាទៅវិញទៅមកលើការងាររដ្ឋបាលគយរវាង អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក និងមិនមានបំណងធ្វើឲ្យប៉ះពាល់ដល់កិច្ចព្រមព្រៀងស្រប ច្បាប់លើការជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ឬកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតនៃបណ្តាប្រទេសសមាជិក។

ជំពូកទី៥

កិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៃការគ្រប់គ្រងសម្របសម្រួលព្រំដែន

មាត្រា៤៦.- ភាពជាដៃគូជាមួយភ្នាក់ងារអន្តរាគ្នាដែលផ្សេងទៀតសម្រាប់ការ គ្រប់គ្រងសម្របសម្រួលព្រំដែន

១- តាមដែលអាចធ្វើទៅបាន ប្រទេសសមាជិក ត្រូវពង្រឹងភាពជាដៃគូនៃអាជ្ញាធរគយ របស់ខ្លួនជាមួយភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងការគ្រប់គ្រងសម្របសម្រួល ព្រំដែន និងអនុលោមតាមច្បាប់ជាតិរបស់ប្រទេសសមាជិកពាក់ព័ន្ធ។

មាត្រា៤៧.- ការសម្របសម្រួលត្រួតពិនិត្យព្រំដែន និងរួមគ្នា

១- ក្នុងករណីការត្រួតពិនិត្យក្រៅពីការត្រួតពិនិត្យគយ ដែលត្រូវធ្វើឡើងដោយអាជ្ញាធរ មានសមត្ថកិច្ចក្រៅពីអាជ្ញាធរគយ ក្នុងកិច្ចសហការជាមួយអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចទាំងនោះ អាជ្ញាធរគយត្រូវខិតខំជួយអនុវត្តការត្រួតពិនិត្យនេះនៅទីកន្លែង និងពេលវេលាតែមួយ តាមដែល អាចធ្វើទៅបាន ដូចជាការត្រួតពិនិត្យគយ ដែលអាជ្ញាធរគយមានតួនាទីសម្របសម្រួលដើម្បី សម្រេចឲ្យបាននូវការត្រួតពិនិត្យនេះ។

២- ប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំបង្កើតការធ្វើអធិការកិច្ចជាប្រចាំរួម ឬការសម្របសម្រួល គ្នារវាងអាជ្ញាធរគយរបស់ខ្លួននិងភ្នាក់ងារពាក់ព័ន្ធ និងអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចក្នុងគោលបំណង ពន្លឿនការធ្វើបែបបទបញ្ជាទំនិញពីគយ និងការបញ្ជាទំនិញដើម្បីសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម។

ជំពូកទី៦

ភាពងាយស្រួលនៃការកាត់ពន្ធគយ

មាត្រា៤៨.- ភាពងាយស្រួលនៃព័ត៌មាន

១- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវផ្តល់ឲ្យបុគ្គលធ្វើសំណើសុំដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិ នូវព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាជាក់លាក់ លើកឡើងដោយបុគ្គលនោះស្របតាមច្បាប់គយ និងបែបបទរដ្ឋបាលរបស់ខ្លួន លើកលែងតែព័ត៌មានសម្ងាត់។

២- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវតែងតាំងចំណុចទំនាក់ទំនងមួយ ឬច្រើន ដើម្បីឆ្លើយតបនឹងសំណួរពាក់ព័ន្ធនឹងការងារគយពីបុគ្គលដែលធ្វើសំណើសុំដែលមានលក្ខណៈសម្បត្តិ និងត្រូវដាក់ព័ត៌មានសំណួរពាក់ព័ន្ធនីតិវិធីលើគេហទំព័រ និង/ឬជាទម្រង់បោះពុម្ព។

៣- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវបោះពុម្ពផ្សាយលើគេហទំព័រ និង/ឬជាទម្រង់បោះពុម្ពនូវរាល់ច្បាប់គយ និងបែបបទរដ្ឋបាល លើកលែងតែព័ត៌មានសម្ងាត់។

មាត្រា៤៩.- ការពិគ្រោះយោបល់ជាមួយផ្នែកឯកជន

១- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវពង្រឹងភាពជាដៃគូជាមួយផ្នែកឯកជនក្នុងគោលបំណងពន្លឿនការធ្វើបែបបទបញ្ជាញទំនិញពីគយ និងការបញ្ជាញទំនិញ និងពង្រឹងនីតិវិធីគយ។

២- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំរៀបចំកិច្ចពិភាក្សាឲ្យបានទៀងទាត់ជាមួយផ្នែកឯកជននៅកម្រិតថ្នាក់ជាតិ និងតំបន់។

មាត្រា៥០.- បរិយាយកម្មសេវា

អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំផ្តល់សេវាឲ្យបានល្អដល់សាធារណជន និងសហគមន៍ពាណិជ្ជកម្ម តាមរយៈការបង្កើតបរិយាយកម្មសេវា និងសុចនាករបម្រើសេវា។

មាត្រា៥១.- កិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការអន្តរជាតិ និងសហគមន៍គយអន្តរជាតិ

១- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយអង្គការអន្តរជាតិ និងសហគមន៍គយអន្តរជាតិ ដើម្បីធ្វើទំនើបកម្មការអនុវត្តនីតិវិធីគយ និងបង្រួញគម្លាតកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។

២- អាជ្ញាធរគយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំផ្លាស់ប្តូរទស្សនជាមួយអាជ្ញាធរគយផ្សេងទៀត ក្នុងគោលបំណងពង្រឹងការយោគយល់គ្នាទៅវិញទៅមក និងលើកកម្ពស់ផលប្រយោជន៍អាស៊ាន។

**ជំពូកទី៧
បណ្តឹងឧទ្ធរណ៍**

មាត្រា៥២.- សិទ្ធិនៃការពិនិត្យឡើងវិញ និងបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍

១- ប្រទេសសមាជិកត្រូវធានាថា ក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន បុគ្គលណាដែលទទួលផលប៉ះពាល់ដោយសារសេចក្តីសម្រេចរបស់អាជ្ញាធរគយ មានលទ្ធភាពទទួលបានការពិនិត្យឡើងវិញផ្នែករដ្ឋបាលពីអាជ្ញាធរគយដែលចេញសេចក្តីសម្រេចនោះ ក្នុងករណីអនុញ្ញាតឲ្យពិនិត្យឡើងវិញដោយអាជ្ញាធរជាន់ខ្ពស់ដែលទទួលបន្ទុកអាជ្ញាធរគយ និង/ឬការពិនិត្យឡើងវិញដោយតុលាការដែលជាដំណាក់កាលកំណត់ចុងក្រោយនៃការពិនិត្យឡើងវិញនូវសេចក្តីសម្រេច ដោយអនុលោមតាមច្បាប់របស់ប្រទេសសមាជិក។

២- សេចក្តីសម្រេចបណ្តឹងឧទ្ធរណ៍ ត្រូវផ្តល់ឲ្យទៅអ្នកប្តឹងឧទ្ធរណ៍ និងហេតុផលនៃសេចក្តីសម្រេចនេះ ត្រូវផ្តល់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ។

**ជំពូកទី៨
ការអនុវត្ត និងស្ថាប័នចាត់ចែង**

មាត្រា៥៣.- ស្ថាប័នចាត់ចែង

១- កិច្ចប្រជុំអគ្គនាយកគយអាស៊ានក្រោមការត្រួតពិនិត្យរបស់កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន ត្រូវត្រួតពិនិត្យ ពិនិត្យឡើងវិញ និងសម្របសម្រួលរាល់ទិដ្ឋភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ កិច្ចប្រជុំអគ្គនាយកគយអាស៊ាន អាចបង្កើតក្រុមការងារពាក់ព័ន្ធដើម្បីជួយគាំទ្រក្នុងការបំពេញភារកិច្ច ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

២- កិច្ចប្រជុំអគ្គនាយកគយអាស៊ាន ត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃជាប្រចាំពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្ត កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានផែនការការងារដែលស្ថិតនៅក្រោមក្រុមការងារ ពាក់ព័ន្ធ ក្នុងគោលបំណងកំណត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីធានាការធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តឲ្យ ទាន់ពេលវេលា ។ របាយការណ៍នៃលទ្ធផលការងារ នឹងត្រូវដាក់ជូនកិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ អាស៊ាន។

៣- លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ត្រូវ៖

ក- ផ្តល់កិច្ចគាំទ្រដល់កិច្ចប្រជុំរដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុអាស៊ាន កិច្ចប្រជុំអគ្គនាយកគយ អាស៊ាន និងក្រុមការងារពាក់ព័ន្ធ ដោយយោងទៅនឹងកថាខណ្ឌទី១ ក្នុងការត្រួតពិនិត្យ ការ សម្របសម្រួល និងការពិនិត្យឡើងវិញនៃការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ព្រមទាំងការជួយពាក់ព័ន្ធ នឹងបញ្ហាទាំងនេះ។ និង

ខ- តាមដាន និងរាយការណ៍ជាប្រចាំទៅកិច្ចប្រជុំអគ្គនាយកគយអាស៊ានស្តីពី វឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ៥៤.- ការធ្វើសេចក្តីសម្រេច

១- សេចក្តីសម្រេចដោយកិច្ចប្រជុំអគ្គនាយកគយអាស៊ាន ពាក់ព័ន្ធនឹងការអនុវត្តកិច្ច ព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវធ្វើឡើងបន្ទាប់ពីមានកិច្ចពិភាក្សា និងព្រមព្រៀងគ្នាដោយឯកច្ឆន្ទ។

២- សេចក្តីសម្រេចដែលធ្វើឡើងដោយកិច្ចប្រជុំអគ្គនាយកគយអាស៊ាន ត្រូវអនុវត្តឲ្យ ឯកភាពគ្នា និងទាន់ពេលវេលា។

មាត្រា ៥៥.- ការពិគ្រោះយោបល់

បណ្តាប្រទេសសមាជិក ត្រូវខិតខំពិគ្រោះយោបល់គ្នានៅកម្រិតកិច្ចប្រជុំអគ្គនាយកគយ អាស៊ាន និងបើអាចធ្វើទៅបាន នៅកម្រិតក្រុមការងារពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាគយ ឬវិធានការគយនានា ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ទំនិញដែលធ្វើពាណិជ្ជកម្មក្នុងចំណោមបណ្តាប្រទេសសមាជិក ឬរារាំង ដល់ការសម្រេចគោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ៥៦.- យន្តការពិគ្រោះយោបល់ និងប្រតិបត្តិយោបល់

កិច្ចពិគ្រោះយោបល់អាស៊ានដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាពាណិជ្ជកម្ម និងវិនិយោគទុន (ACT) និងក្រុមតាមដានអនុលោមភាពអាស៊ាន (ACMB) ដែលចែងក្នុងសេចក្តីសម្រេចស្តីពីកិច្ចព្រមព្រៀង

អាស៊ាន II (កិច្ចព្រមព្រៀងប៉ាលី II) អាចត្រូវយកមកប្រើដើម្បីដោះស្រាយជម្លោះដែលអាចកើតឡើងពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ ប្រទេសសមាជិកណាមួយ ដែលមិនមានបំណងប្រើ ACT/ACMB អាចប្រើយន្តការដែលចែងក្នុងពិធីសារអាស៊ានស្តីពីយន្តការដោះស្រាយជម្លោះ។

មាត្រា ៥៧.- ការដោះស្រាយជម្លោះ

ពិធីសារអាស៊ានស្តីពីយន្តការដោះស្រាយជម្លោះ ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅថ្ងៃទី២៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០៤ នៅទីក្រុងវៀចាន់ ប្រទេសឡាវ និងវិសោធនកម្មរបស់វា ត្រូវអនុវត្តចំពោះជម្លោះដែលកើតឡើងពី ឬភាពខុសគ្នានៃការបកស្រាយការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះរវាងប្រទេសសមាជិកពាក់ព័ន្ធ។

**ជំពូកទី ៩
វេវសានប្បញ្ញត្តិ**

មាត្រា ៥៨.- ការសម្ងាត់

១- គ្មានបញ្ញត្តិណាមួយក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានបកស្រាយក្នុងន័យតម្រូវឲ្យប្រទេសសមាជិកណាមួយ ផ្តល់ ឬអនុញ្ញាតឲ្យទទួលបានព័ត៌មានសម្ងាត់ អនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ការលាតត្រដាងព័ត៌មានសម្ងាត់ទាំងនេះ អាចនឹង៖

ក- ផ្ទុយពីផលប្រយោជន៍សាធារណៈដែលកំណត់ដោយច្បាប់របស់ខ្លួន

ខ- ផ្ទុយពីច្បាប់មួយក្នុងចំណោមច្បាប់របស់ខ្លួន ដោយមិនកំណត់រួមទាំង ច្បាប់ការពារសិទ្ធិឯកជនបុគ្គល ឬបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុ និងគណនេយ្យអតិថិជននៃស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ

គ- រារាំងដល់ការអនុវត្តច្បាប់

ឃ- ធ្វើឲ្យខូចខាតផលប្រយោជន៍ពាណិជ្ជកម្មស្របច្បាប់ ដែលអាចរួមទាំងការប្រកួតប្រជែងរបស់សហគ្រាសរដ្ឋ និងឯកជន។

២- ក្នុងករណីដែលប្រទេសសមាជិកមួយផ្តល់ព័ត៌មានឲ្យប្រទេសសមាជិកមួយទៀត អនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងចាត់ទុកព័ត៌មាននេះជាការសម្ងាត់ ប្រទេសសមាជិកទទួលព័ត៌មានត្រូវរក្សាការសម្ងាត់នៃព័ត៌មាន ប្រើព័ត៌មាននេះសម្រាប់តែគោលបំណងដែលបានបញ្ជាក់

ដោយប្រទេសសមាជិកផ្តល់ព័ត៌មាន និងមិនត្រូវផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននេះដោយគ្មានការអនុញ្ញាត ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាក់លាក់ពីប្រទេសសមាជិកដែលផ្តល់ព័ត៌មាននេះ។

៣- កាតព្វកិច្ចនេះ ត្រូវសង្កេតមើលដោយបណ្តាប្រទេសសមាជិក ក្នុងអំឡុងពេល សុពលភាពនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងក្រោយពេលការអស់សុពលភាព ឬការបញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀង នេះ លើកលែងតែមានការព្រមព្រៀងដោយឡែកដោយបណ្តាសមាជិកពាក់ព័ន្ធ។

មាត្រា៥៩.- ទំនាក់ទំនងជាមួយអង្គការព្រមព្រៀងអាស៊ានផ្សេងទៀត

ក្នុងករណីមិនមានសង្គតិភាពរវាងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងកិច្ចព្រមព្រៀងសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន ផ្សេងទៀតពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហាគយ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានយកជាគោល។

មាត្រា៦០.- ការកែប្រែ ឬជំនួសដោយអង្គការព្រមព្រៀងអន្តរជាតិ

ប្រសិនបើកិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិណាមួយ ឬបញ្ញត្តិដែលចែងនៅក្នុងនោះ ឬបញ្ចូល ទៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ កិច្ចព្រមព្រៀង ឬបទប្បញ្ញត្តិទាំងនោះត្រូវបានកែប្រែ បណ្តាប្រទេស សមាជិកត្រូវពិគ្រោះថាតើវាចាំបាច់កែប្រែកិច្ចព្រមព្រៀងនេះដែរឬទេ លើកលែងតែកិច្ចព្រមព្រៀង ចែងផ្សេងពីនេះ។

មាត្រា៦១.- ឧបសម្ព័ន្ធ ឯកសារភ្ជាប់ និងលិខិតតុបតុបករណ៍នាពេលអនាគត

បណ្តាប្រទេសសមាជិក អាចអនុម័តរួមគ្នានូវឧបសម្ព័ន្ធ និងលិខិតតុបតុបករណ៍នាពេល អនាគត ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ញត្តិនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ ឧបសម្ព័ន្ធ និងលិខិតតុបតុបករណ៍ទាំងនេះ ត្រូវជាផ្នែកនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក្រោយពេលបានដាក់ចូលជាធរមាន។

មាត្រា៦២.- វិសោធនកម្ម

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងឧបសម្ព័ន្ធ និងលិខិតតុបតុបករណ៍របស់វា ប្រសិនបើមាន អាចធ្វើ វិសោធនកម្ម ដោយមានការព្រមព្រៀងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីបណ្តាប្រទេសសមាជិក។

មាត្រា ៣.- ការចូលជាធរមាន

១- កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូលជាធរមាន ក្រោយពេលបណ្តាប្រទេសសមាជិកបានជូនដំណឹង ឬបើចាំបាច់ បានដាក់តម្កល់លិខិតតុបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ននៅលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ានបន្ទាប់ពីការបញ្ចប់បែបបទផ្ទៃក្នុងរបស់ខ្លួនដែលមានរយៈពេលមិនលើសពី ១៨០ ថ្ងៃ ក្រោយពេលចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

២- លេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ត្រូវជូនដំណឹងដល់បណ្តាប្រទេសសមាជិកពីការតម្កល់ឬសេចក្តីជូនដំណឹងនៃលិខិតតុបករណ៍នៃការផ្តល់សច្ចាប័ន ដែលអនុលោមតាមកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ។

៣- បន្ទាប់ពីចូលជាធរមាន កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានជំនួសកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីគយ ដែលបានចុះហត្ថលេខានាថ្ងៃទី០១ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៩៧ នៅទីក្រុងភូកេត ប្រទេសថៃ។

៤- ឧបសម្ព័ន្ធ និងពិធីសារដែលបានបញ្ចូលជាផ្នែកនៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីគយ ដែលបានចុះហត្ថលេខានាថ្ងៃទី០១ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៩៧ នៅទីក្រុងភូកេត ប្រទេសថៃ និងបានចូលជាធរមានចាប់តាំងពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមមានពិធីការគ្រប់គ្រងការអនុវត្តនាមវេលីនៃតារាងពន្ធគយស៊ីចង្វាក់អាស៊ានដែលបានធ្វើឡើងនាថ្ងៃទី០៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៣ នៅទីក្រុងម៉ាកាវ ប្រទេសហ្វីលីពីន និងបណ្តាឧបសម្ព័ន្ធ និងពិធីសារផ្សេងទៀត បន្ថែមលើពិធីសារដែលបានរៀបរាប់ខាងលើ ត្រូវបញ្ចូលជាផ្នែកនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងមានតម្លៃអនុវត្តដូចគ្នា។ ឯកសារយោងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចាត់ទុកផងដែរជាឯកសារយោងនៃឧបសម្ព័ន្ធ និងពិធីសារទាំងនេះ។

មាត្រា ៤.- ការបម្រុងទុក

គ្មានការបម្រុងទុកណាមួយត្រូវបានធ្វើឡើង ដោយគោរពទៅតាមបទប្បញ្ញត្តិណាមួយ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ៥.- ការតម្កល់ឯកសារ

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវតម្កល់ទុកនៅអគ្គលេខាធិការដ្ឋានអាស៊ាន ដែលជាអ្នកត្រូវបញ្ជូនជាបន្ទាន់នូវច្បាប់ចម្លងដែលមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវមួយច្បាប់ដល់សមាជិកនីមួយៗ ។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព ហត្ថលេខីខាងក្រោមដែលបានទទួលសិទ្ធិប្រទានពីរដ្ឋាភិបាល
រៀងៗខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងអាស៊ានស្តីពីគយ។

ធ្វើនៅភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ៣០ ខែ មីនា ឆ្នាំ ២០១២ ជាច្បាប់ដើមតែមួយ ជាភាសាអង់គ្លេស។

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលប្រិណេដារ៉ូសារីម

ម៉េហ្វីន ជាកូ អេមីឌី រ៉ាម៉ាន់ អ៊ុប្រាហ្វិម
រដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុទី II នៃខុទ្ទកាល័យនាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

គាត ឈន់

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី

អេត្សុស ឌី ជាន់ម៉ែលឃូ ម៉ាតុវ៉ាដូដូ
រដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតប្រជាធិបតេយ្យឡាវ

គូកេត ខាំផនតុច

រដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលម៉ារឡេស៊ី

ជាតូ សេរី អេមីល ហ្វ្លីនី មហាមេត ហារណាជាន
រដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ II

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា

ម៉ា ទុន
រដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ និងចំណូល

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន

សេវ៉ា វី ម៉ូរីស៊ីម៉ា
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងហិរញ្ញវត្ថុ

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋស៊ីងបុរី

ថាម៉ាន់ សាន់ម៉ូកាវ៉ានារ៉ា
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ និងរដ្ឋមន្ត្រីការងារ

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

គីរីវ៉ាត ណារ៉ាណា
ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ

សម្រាប់រដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម

ទ្រុន ជីតុន
អនុរដ្ឋមន្ត្រីហិរញ្ញវត្ថុ

ASEAN AGREEMENT ON CUSTOMS

PREAMBLE

The Governments of Brunei Darussalam, the Kingdom of Cambodia, the Republic of Indonesia, the Lao People's Democratic Republic (Lao PDR), Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar, the Republic of the Philippines, the Republic of Singapore, the Kingdom of Thailand and the Socialist Republic of Viet Nam, Member States of the Association of Southeast Asian Nations ("ASEAN") (hereinafter referred to collectively as "Member States" or singularly as "Member State"),

RECALLING the Leaders' decision to establish the ASEAN Community, comprising three pillars, namely the ASEAN Political-Security Community (APSC), the ASEAN Economic Community (AEC) and the ASEAN Socio-Cultural Community (ASCC) as reflected in the Cha-am Hua Hin Declaration on the Roadmap for ASEAN Community (2009-2015) signed on 30 March 2009, and in the ASEAN Charter signed on 20 November 2007 in Singapore;

DETERMINED to realise the goals of establishing ASEAN as a single market and production base characterised by free flow of goods, services, investment, skilled labour and freer flow of capital envisaged in the ASEAN Charter and the Declaration on the ASEAN Economic Community Blueprint signed by the Leaders on 20 November 2007 in Singapore;

RECOGNISING the significant achievements and contribution of the existing ASEAN economic agreements and instruments in various areas in facilitating free flow of goods in the region, including the *ASEAN Trade in Goods Agreement* (2009), the *ASEAN Agreement on Customs* (1997), the *ASEAN Framework Agreement on Mutual Recognition*

Arrangements (1998), the e-ASEAN Framework Agreement (2000), the Protocol Governing the Implementation of the ASEAN Harmonised Tariff Nomenclature (2003) and its amendments thereto, the ASEAN Framework Agreement for the Integration of Priority Sectors (2004), the Agreement to Establish and Implement the ASEAN Single Window (2005), and the Protocol to Establish and Implement the ASEAN Single Window (2006);

RECOGNISING the impetus of making use of e-Commerce and information and communication technology (ICT) to process trade and customs-related information for customs clearance and the release of goods and means of transport with a view to achieving economic competitiveness and optimisation of allocated resources by the customs authorities of Member States;

RECOGNISING the need for more streamlined and harmonised customs procedures to support the establishment of a single market and production base in ASEAN;

RECOGNISING that customs authorities play the roles of trade facilitator in support of the realisation of the AEC and of protector of the ASEAN Community in partnership with relevant governmental agencies;

DESIRING to establish a comprehensive legal framework on customs matters, which will enable the implementation of specific measures and activities to facilitate the free flow of goods and means of transport in the region and to protect the well-being of the ASEAN Community;

DESIRING also to minimise barriers and deepen economic linkages among Member States, lower business costs, increase trade, investment and economic efficiency, create a larger market with greater opportunities and larger economies of scale for the businesses of Member States and create and maintain a competitive investment area;

RECOGNISING the different stages of economic development between and among Member States and the need to address the development gaps and facilitate increasing participation of the Member States.

especially Cambodia, Lao PDR, Myanmar and Viet Nam, in the AEC through the provision of flexibility, and technical and development co-operation;

ACKNOWLEDGING the important role and contribution of the business sector in enhancing trade and investment among Member States and the need to further promote and facilitate their participation through the various ASEAN business associations in the realisation of the AEC; and

RECOGNISING the role of regional customs arrangements as a catalyst for the modernisation of customs techniques and the provision of excellent public services to the ASEAN community, while assisting regional and global trade liberalisation and trade facilitation and as building blocks in the framework of the multilateral trading system,

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

**CHAPTER 1
GENERAL PROVISIONS**

**Article 1
Objectives**

The objectives of this Agreement are to:

- a. promote strategic partnership between the customs authorities of Member States for the realisation of the AEC and the protection of the ASEAN Community;
- b. simplify, harmonise and modernise customs procedures, formalities and practices of customs control, administration of movement and flow of goods and means of transport for a single market and production base of the AEC based on international standards;

- c. facilitate the international transactions and the movement of goods and means of transport among Member States through a consistent and uniform determination of the customs value, origin and the tariff classification of goods;
- d. provide a common framework regulating customs operations and intervention within the AEC;
- e. expedite the clearance and release of goods and means of transport through effective customs procedures and formalities based on international conventions, agreements, standards and best practices while providing adequate customs control;
- f. adopt international standards for the protection of the international supply chain, such as the *World Customs Organisation (WCO) SAFE Framework of Standards to Secure and Facilitate Global Trade (SAFE Framework)*;
- g. ensure predictability, consistency and transparency in the application of customs laws of Member States with a view to enhancing continuously the informed compliance of customs laws; and
- h. strengthen cooperation and mutual assistance between the customs authorities of Member States on customs and customs-related matters, including the prevention and repression of all forms of smuggling and customs fraud.

Article 2
Principles

Member States will be guided by the following principles:

- a. **Consistency:** Member States shall ensure the continuous consistent application of customs laws and administrative procedures, within each Member State;

- b. Efficiency: Member States shall ensure the efficient and effective administration of customs regimes, procedures and practices in promoting free flow of goods and means of transport in ASEAN in optimal ways;
- c. Simplicity: Member States shall ensure continuous simplification of customs procedures, formalities and practices based on related international conventions and best practices;
- d. Transparency: Member States shall make relevant customs laws and administrative procedures, except internal operational guidelines, available and accessible to the public in a timely manner;
- e. Consultation: Member States shall endeavour to conduct consultations with the private sector and other stakeholders in accordance with this Agreement;
- f. Appeals: Member States shall ensure the availability of readily accessible means of review of customs decisions within a stipulated period;
- g. Mutual Administrative Assistance and Cooperation: Member States shall endeavour to provide their utmost cooperation and mutual administrative assistance between their customs authorities.

Article 3
Scope of the Agreement

1. The provisions of this Agreement shall apply to goods being imported into, exported from, in transit through, or trans-shipped through the territories of Member States in accordance with their respective laws and regulations.
2. Nothing in this Agreement shall prevent a Member State from granting facilities greater than those provided for in the Agreement.

Member States shall endeavour to grant such greater facilities as extensively as possible.

Article 4 Application

This Agreement shall apply uniformly throughout the territories of Member States.

Article 5 Definitions

For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:

- a. **appeal** means the act by which a person, who is directly affected by a decision or omission of the customs authorities, and who considers himself or herself to be aggrieved, thereby seeks redress before a competent authority;
- b. **audit-based control** means measures by which the customs authorities satisfy themselves as to the accuracy and authenticity of declarations through the examination of the relevant books, records, business systems and commercial data held by persons concerned;
- c. **customs authorities** means the competent authorities that are responsible under the laws of a Member State for the administration of customs laws;
- d. **clearance** means the accomplishment of the customs formalities necessary to allow goods to enter home use, to be exported or to be placed under another customs procedure;
- e. **customs control** means measures applied by the customs authorities to ensure compliance with customs laws of Member States;

- f. **customs duties** means the duties laid down in the customs tariff to which goods are liable on entering or leaving the customs territory;
- g. **customs formalities** means all the operations which must be carried out by the persons concerned and by the customs authorities in order to comply with the customs laws;
- h. **customs laws** means the statutory and regulatory provisions relating to the importation, exportation, movement or storage of goods, the administration and enforcement of which are specifically charged to the customs authorities, and any regulations made by the customs authorities under their statutory powers;
- i. **customs office** means the customs administrative unit competent for the performance of customs formalities, and the premises or other areas approved for that purpose by the competent authorities;
- j. **customs procedures** means the treatment applied by the customs authorities of each Member State to goods, which are subject to customs laws;
- k. **decision** means the individual act by which the customs authorities decide upon a matter relating to Customs laws;
- l. **declarant** means any person who makes a Goods Declaration or in whose name such a declaration is made;
- m. **drawback** means the amount of import duties and taxes repaid under the drawback procedure;
- n. **examination of goods** means the physical inspection of goods by the customs authorities to satisfy themselves that the nature, origin, condition, quantity and value of the goods are in

accordance with the particulars furnished in the Goods Declaration;

- o. **Goods Declaration** means a statement made in the manner prescribed by the customs authorities, by which the persons concerned indicate the customs procedure to be applied to the goods and furnish the particulars which the customs authorities require for its application;
- p. **means of transport** means road vehicles, railway rolling stocks, sea and inland waterways craft, and aircraft;
- q. **mutual administrative assistance** means actions of the customs authorities of one Member State on behalf of or in collaboration with the customs authorities of another Member State for the proper application of customs laws;
- r. **person** means both natural and legal persons, unless the context otherwise requires;
- s. **release of goods** means the action by the customs authorities to permit goods undergoing clearance to be placed at the disposal of the persons concerned;
- t. **repayment** means the refund, in whole or in part, of duties and taxes paid on goods;
- u. **supporting documents** means the documents, in support of a Goods Declaration, which are necessary for the customs authorities of a Member State to permit control of the operation and to ensure that all requirements relating to the application of Customs laws have been complied with;
- v. **temporary admission** means the customs procedure under which certain goods can be brought into a customs territory conditionally relieved totally or partially from payment of import duties and taxes; such goods must be imported for a specific purpose and

must be intended for re-exportation within a specified period and without having undergone any change except normal depreciation due to the use made of them.

CHAPTER 2 CUSTOMS PROCEDURES AND FORMALITIES

Article 6 Customs Procedures

1. Member States shall ensure transparency of their customs procedures and practices, and their application in a consistent and predictable manner so as to facilitate trade and investment within the AEC.
2. To the extent possible, customs procedures and practices of Member States shall be consistent with the conventions, instruments, standards and recommended best practices of the WCO and other relevant international organisations.
3. Member States shall periodically review their customs procedures and practices with a view to further simplifying, harmonising, and modernising the procedures and practices in order to facilitate trade while securing compliance with their customs laws.

Article 7 Customs Controls

1. All goods, including means of transport, which enter or leave the customs territories of Member States, regardless of whether they are liable to duties and taxes, shall be subject to customs controls.
2. The customs authorities of a Member State shall carry out all of the controls they deem necessary to ensure the correct application and enforcement of customs laws and other laws governing the entry, exit,

transit, trans-shipment, storage and end-use of goods, including postal traffic, in the territory of the Member State concerned.

3. Member States shall ensure that customs controls are limited to such extent as to ensure compliance with their respective customs laws.

4. Customs controls consist of, inter alia, control of the movement of goods; examination of goods; taking of samples; verification of declaration data and the authenticity of documents; examination of the accounts; books and records of economic operators; inspection of means of transport, luggage and other goods carried by or on persons; and carrying out of official enquiries.

5. In the application of customs controls, Member States shall use risk management and apply audit-based controls.

Article 8

Examination of Goods

1. When the customs authorities decide to examine goods declared, this examination shall take place as soon as possible after the Goods Declaration has been registered. Priority shall be given to the examination of live animals and perishable goods and to such other goods that the concerned customs authorities identified as urgently required.

2. The physical examination of goods shall include verification of the accuracy and completeness of information and compliance with customs laws, particularly as they relate to the nature, origin, condition, quantity and value of the goods.

Article 9

Goods Declaration

1. The content of the Goods Declaration shall be prescribed by the customs authorities of Member States.

2. The basic content of the Goods Declaration shall contain the information parameters of the ASEAN Customs Declaration Document. The customs authorities of Member States may prescribe additional information parameters to be furnished in the Goods Declaration.

3. The paper format of the Goods Declaration shall conform to the UN-layout key and its amendments thereto.

4. For automated customs clearance processes, the format of the electronically lodged Goods Declaration shall be based, to the extent possible, on international standards for electronic information exchange as developed by the WCO and relevant international organisations.

Article 10

Lodging and Registering of the Goods Declaration

1. The lodging and registering of the Goods Declaration with the customs authorities shall be made through electronic means to the maximum extent possible.

2. Any person duly authorised by customs laws of Member States shall lodge the Goods Declaration with the content and format prescribed by the customs authorities concerned.

3. The customs authorities of Member States shall permit the lodging, registering, and checking of the Goods Declaration and its supporting documents at any customs office designated by the Member State concerned to the extent possible.

4. The customs authorities of Member States shall endeavour to allow the lodging and registering of the Goods Declaration and supporting documents prior to the arrival of goods.

Article 11
Supporting Documents of the Goods Declaration
for Customs Clearance and Release

1. The customs authorities of Member States shall require only those supporting documents they deem necessary to ensure compliance with their respective customs laws.
2. Member States shall stipulate the timing and modalities of presentation of supporting documents to customs authorities in their customs laws. Where certain documents cannot be lodged together with the Goods Declaration for reasons deemed valid by the customs authorities concerned, the customs authorities shall allow the lodgement of those documents within a specified period.
3. Member States shall permit the lodging of supporting documents by electronic means to the widest extent possible.

Article 12
Declaration to Customs Authorities

1. A Goods Declaration shall be lodged through electronic means to the widest extent possible. Where it is provided in its customs laws, the customs authorities of a Member State may accept a paper-based Goods Declaration, or a Goods Declaration made either orally or by any other means.
2. The customs authorities of a Member State may consider accepting commercial documents or data residing in traders' systems in lieu of a Goods Declaration to facilitate trade provided that the customs authorities have access to such information and the requirements for any necessary exchange of such information with customs offices are met.

Article 13
Person Lodging a Goods Declaration

1. A Goods Declaration may be made by any person duly permitted by the customs laws of Member States who is able to present or make available all of the documents which are required to comply with the applicable customs laws. Where the acceptance of a Goods Declaration imposes particular obligations on a specific person, those obligations shall be fulfilled by that person or by his representative.

2. The declarant shall be established in the territory of the Member State in which the Goods Declaration is lodged. However, under special circumstances, the customs authorities may accept a declarant established outside the territory of the Member State concerned subject to its customs laws.

Article 14
Simplified Goods Declaration

1. The customs authorities of a Member State may authorise any person to have the goods placed under a customs procedure using a Simplified Goods Declaration which may omit certain particulars and supporting documents required for a Goods Declaration, subject to any conditions and requirements it may impose.

2. In the case of a Simplified Goods Declaration, the declarant shall, if required by the customs authorities of the Member State concerned, subsequently furnish such further particulars and supporting documents as are necessary to complete the Goods Declaration for the customs procedures concerned.

Article 15
Retention of Goods Declaration and Supporting Documents

Declarants shall be required to keep the Goods Declaration and its supporting documents and to present them to the customs authorities

upon request. The period of retention of supporting documents shall be stipulated in the customs laws of Member States.

Article 16 **Release of Goods**

1. Where the conditions for placing the goods under the customs procedure concerned are fulfilled and provided that any restriction has been applied and the goods are not subject to any prohibition, the customs authorities concerned shall release the goods as soon as the particulars in the Goods Declaration have been verified or accepted.
2. Where the placing of goods under a customs procedure gives rise to customs duties and taxes, the release of the goods shall be conditional upon the payment of the amount of import or export duty corresponding to the customs duties and taxes or the provision of a security to cover that duty.
3. Where, pursuant to the provisions governing the customs procedure for which the goods are declared, the customs authorities concerned require the provision of a security, those goods shall not be released for the customs procedure in question until such security is provided.

Article 17 **Customs Clearance**

1. The customs authorities of a Member State may authorise a person to lodge at the customs office responsible for the place where the person is established, a Goods Declaration for goods which are presented at another customs office. In such cases, the duties and taxes shall be deemed to be incurred at the customs office at which the Goods Declaration is lodged.
2. The customs office at which the Goods Declaration is lodged shall carry out the formalities for the verification of the Goods Declaration, the

recovery of the amount of import or export duty corresponding to any duties and other taxes and for granting release of the goods.

Article 18
Goods for Free Circulation

The release of goods for free circulation into the customs territory of a Member State shall entail the following:

- (a) the collection of any import duties and taxes due;
- (b) the collection, as appropriate, of fees and charges, as provided for under relevant provisions in force relating to the collection of those charges;
- (c) the application of commercial policy measures and prohibitions and restrictions in so far as they do not have to be applied at an earlier stage; and
- (d) the completion of all relevant formalities laid down in respect of the importation of the goods.

Article 19
Tariff Nomenclature

The tariff nomenclature used by Member States for the classification of goods shall be the ASEAN Harmonised Tariff Nomenclature (AHTN) and its amendments thereof, based on the latest versions of the Harmonised System of the WCO. The rates of customs duties and taxes shall be set out in official publications of Member States.

Article 20
Customs Valuation

1. Member States shall implement the *Agreement on Implementation of Article VII of the General Agreement on Tariffs and Trade 1994 (WTO Valuation Agreement)*, on an accelerated schedule.

2. Member States shall endeavour to adopt a common approach in the application of the WTO Valuation Agreement.

Article 21
De Minimis

Member States shall consider specifying a minimum value, and/or minimum quantity, and/or a minimum amount of customs duties and taxes, below which no customs duties and taxes will be collected.

Article 22
Determination of Origin of Goods

Member States shall designate the competent authorities responsible for determining the origin of goods for customs and other purposes.

Article 23
Customs Duties and Taxes

1. Member States shall specify in their customs laws the point in time of the incurrance of customs duties and taxes and the time limit for the payment of the amount of customs duties and taxes due.

2. Member States shall provide in their customs laws for payment of customs duties and taxes to be made in cash or by any other means with similar discharging effect.

3. Member States shall endeavour to allow deferred payment of customs duties and taxes. Where deferred payment is allowed, the conditions and requirements for the deferred payment shall be specified in the customs laws of the Member State concerned.

Article 24 Security

1. The customs authorities of a Member State may require a security to be provided in order to secure payment of customs duties and taxes or the fulfilment of other obligations.
2. Where security is required, the amount of security to be provided shall be as low as possible. In respect of the payment of customs duties and taxes, the security shall not exceed the amount potentially chargeable.
3. The customs authorities of a Member State may decide not to require security when it is satisfied that an obligation to the customs authorities will be fulfilled.
4. Member States shall consider accepting a general security instead of a separate security in each instance, especially from the declarants who declare goods regularly at different customs offices of the Member State concerned.
5. Where security has been furnished, it shall be discharged as soon as possible after the customs authorities concerned are satisfied that the obligations under which the security was required have been duly fulfilled.

Article 25 Provision of Security

A security may be provided in one of the following forms, subject to the approval of the customs authorities concerned:

- (a) by a cash deposit, or other bearer negotiable instruments;
- (b) by an undertaking given by a guarantor; or

(c) by another form of security which provides equivalent assurance.

Article 26
Repayment and Drawback

1. Decisions on claims for repayment shall be reached, and notified in writing to the persons concerned, without undue delay, and repayment of amounts overcharged shall be made as soon as possible after the verification of claims.
2. Drawback shall be paid as soon as possible after the verification of claims.

Article 27
Risk Management

1. Member States shall use risk management in customs controls to expedite customs clearance.
2. Each Member State shall adopt a compliance measurement strategy to support risk management.

Article 28
Post Clearance Audit

1. Member States shall apply post clearance audit with a view to promoting good compliance and facilitating customs clearance.
2. The customs authorities of a Member State may, after releasing the goods and in order to ascertain the accuracy of the particulars contained in the Goods Declaration, inspect any documents and data relating to the operations in respect of the goods in question. The customs authorities may also examine such goods and/or take samples when necessary.

Article 29
Simplification of Customs Formalities and Controls

The customs authorities of Member States shall endeavour to simplify customs formalities and controls.

Article 30
ASEAN Customs Transit System

Member States shall implement the ASEAN Customs Transit System in accordance with the *ASEAN Framework Agreement on the Facilitation of Goods In Transit*.

Article 31
ASEAN Single Window

Member States shall implement their National Single Windows and the ASEAN Single Window in accordance with the *Agreement to Establish and Implement the ASEAN Single Window* and the *Protocol to Establish and Implement the ASEAN Single Window*.

Article 32
Temporary Admission

1. Member States shall facilitate movement of goods under temporary admission to the greatest extent possible.
2. The customs authorities of Member States shall specify the period within which goods placed under the temporary admission procedure must be re-exported or placed under a subsequent customs procedure.
3. Where, in exceptional circumstances, the goods cannot be re-exported or placed under a subsequent customs procedure within the specified period, the customs authorities concerned may, at the request of the holder of the authorisation, extend those periods for a reasonable duration.

Article 33
ASEAN Cargo Processing Model

Member States shall use the ASEAN Cargo Processing Model and amendments thereof as a guideline to facilitate trade and investment.

Article 34
Advance Rulings

To the extent permitted by their respective laws, the customs authorities of Member States shall provide in writing advance rulings in accordance with the provisions stipulated in Article 62 of the *ASEAN Trade in Goods Agreement*.

Article 35
Authorised Economic Operators

1. Member States shall each promote the establishment of national authorised economic operators (AEO) programmes to enhance the security of the supply chain and facilitate trade based on the SAFE Framework.
2. The customs authorities of Member States shall endeavour to develop mechanisms of cooperation with a view to promoting mutual recognition of AEO status and customs controls.

Article 36
Express Consignments

Member States shall endeavour to put in place adequate measures and mechanisms to facilitate customs clearance of express consignments, including the pre-arrival lodging and processing of the Goods Declaration.

CHAPTER 3
INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY

Article 37

**Application of Information and Communication
Technology by Customs**

1. The customs authorities of Member States shall use ICT in customs operations to enhance customs controls and to facilitate trade.
2. Member States shall take into account the relevant standards and best practices recommended by international organisations when applying ICT.
3. Customs formalities carried out using ICT shall contain an electronic signature or other means of identification.

Article 38

Data and Information Parameters

The customs authorities of Member States shall, as they deem appropriate, align data and information parameters for customs clearance to international standards as agreed by Member States.

Article 39

Interoperability and Interconnectivity

Member States shall endeavour to work towards the interoperability and interconnectivity of their respective customs automated systems with a view to promoting exchange of information among their customs authorities.

Article 40

Information Sharing and Exchange

The customs authorities of Member States are encouraged to share and exchange information through interconnected systems for customs

purposes through bilateral, multilateral or other arrangements where necessary, to the extent allowed by their respective laws and within the limits of their competence and available resources.

Article 41

Data and Information Security

The customs authorities of Member States shall put in place adequate measures related to the accessibility to, authenticity, integrity and privacy of information in the application of ICT, including in the course of exchanging data between customs authorities.

CHAPTER 4

**CUSTOMS ENFORCEMENT AND MUTUAL
ADMINISTRATIVE ASSISTANCE**

Article 42

Protection of the ASEAN Community

The customs authorities of Member States shall endeavour to cooperate with each other and with relevant agencies for the protection of the ASEAN Community through concrete actions in combating customs fraud, offences and any transnational crime, which are within their competence and subject to their respective laws, including but not limited to illicit drugs trafficking, intellectual property rights (IPR) infringement, money laundering, terrorism, and human trafficking.

Article 43

Areas of Cooperation

The customs authorities of Member States shall endeavour to provide mutual administrative assistance to each other for the prevention, investigation and repression of offences in the following areas:

- (a) customs offences;

- (b) illicit trafficking of drug, psychotropic substances and precursors;
- (c) IPR infringements; and
- (d) illicit trade in works of art, antiques and other cultural artefacts.

Article 44
Mechanisms of Cooperation

1. The customs authorities of Member States shall endeavour to cooperate with each other through exchange of information and intelligence or any other action as mutually agreed.
2. The customs authorities of each Member State shall establish a contact point for the purpose of providing mutual administrative assistance under this Chapter.
3. At the request of the customs authorities of a Member State, the requested customs authorities of another Member State shall endeavour to communicate information concerning the following:
 - (a) the authenticity and/or accuracy of documents produced in support of a Goods Declaration made to the requesting customs authorities;
 - (b) whether goods imported into the territory of a Member State have been lawfully exported from the territory of the other Member State;
 - (c) whether goods exported from the territory of a Member State have been lawfully imported into the territory of the other Member State and the customs procedure, if any, under which the goods were placed;
 - (d) persons suspected and/or convicted of customs offences;

- (e) enforcement techniques and tools proven to be effective;
- (f) trends, means, methods or *modus operandi* of smuggling and committing customs offence and fraud;
- (g) means of transport used in the commission of customs offences; and
- (h) any other matters as mutually agreed.

Article 45
Limitation of the Scope of Activities under
Mutual Administrative Assistance

1. The extent of assistance to be given by the customs authorities of a Member State under this Chapter shall be in accordance with the laws of the Member State and within the limits of the competence and available resources of the customs authorities.
2. If the assistance sought would infringe upon a Member State's sovereignty, security or other substantial national interests or prejudice the legitimate commercial interests of any enterprise, public or private, the customs authorities of the Member State may decline to provide that assistance or give it subject to certain conditions or requirements.
3. This Chapter only covers mutual administrative assistance between the customs authorities of Member States and is not intended to have an impact on any mutual legal assistance agreements or arrangements between Member States.

CHAPTER 5
COOPERATION FOR A COORDINATED BORDER MANAGEMENT

Article 46
Partnership with Other Governmental Agencies
for Coordinated Border Management

Each Member State shall strengthen the partnership of its customs authorities with the relevant agencies and competent authorities for coordinated border management, to the extent possible, and in accordance with the national laws of the Member State concerned.

Article 47
Joint and Coordinated Border Control

1. Where controls other than customs controls are to be performed by competent authorities other than the customs authorities, the customs authorities shall, in close cooperation with those authorities, endeavour to have those controls performed, wherever possible, at the same time and place as customs controls, with the customs authorities having the coordinating role in achieving it.

2. A Member State shall endeavour to establish joint or coordinated physical inspection between its customs authorities and relevant agencies and competent authorities with a view to expediting customs clearance and release to facilitate trade.

CHAPTER 6
PARTNERSHIP WITH CUSTOMS STAKEHOLDERS

Article 48
Availability of Information

1. The customs authorities of Member States shall provide to interested persons making a reasonable request, information relating to

specific matters raised by interested persons pertaining to their customs laws and administrative procedures, except confidential information.

2. The customs authorities of Member States shall designate one or more enquiry points to address enquiries from interested persons concerning customs matters, and shall make available on the internet and/or in print form information concerning procedures for making such enquiries.

3. The customs authorities of Member States shall publish on the internet and or in print form all customs laws and administrative procedures, except confidential information.

Article 49

Consultations with Private Sector

1. The customs authorities of Member States shall strengthen the partnership with the private sector with a view to expediting customs clearance and release, and streamlining customs procedures.

2. The customs authorities of Member States shall endeavour to conduct periodic consultations with the private sector at the national and regional levels.

Article 50

Service Standards

The customs authorities of Member States shall endeavour to provide better service to the public and trading community through the development of service charters and service performance indicators.

Article 51

Cooperation with International Organisations and the International Customs Community

1. The customs authorities of Member States shall strengthen cooperation with international organisations and the international

customs community for the modernisation of customs practices, procedures and narrowing of the development gap.

2. The customs authorities of Member States shall endeavour to exchange views with other customs authorities with a view to enhancing mutual understanding and promoting the interests of ASEAN.

CHAPTER 7 APPEALS

Article 52 Right of Review and Appeal

1. Each Member State shall ensure that any person, in its territory, being aggrieved by any decision of its customs authorities, has access to administrative review within the customs authorities that issued the decision subject to review, where applicable by the higher authority supervising the customs authority and/or judicial review of the determination taken at the final level of administrative review, in accordance with the Member State's law.
2. The decision on appeal shall be given to the appellant and the reasons for such decision shall be provided in writing.

CHAPTER 8 IMPLEMENTATION AND INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS

Article 53 Institutional Arrangements

1. The ASEAN Directors-General of Customs Meeting under the purview of the ASEAN Finance Ministers Meeting (AFMM), shall supervise, review and coordinate all aspects relating to the implementation of this Agreement. The ASEAN Directors-General of

Customs Meeting may establish relevant working bodies to support them in the discharge of their responsibilities under this Agreement.

2. The ASEAN Directors-General of Customs Meeting shall conduct periodic evaluation of the progress of implementation of this Agreement based on the work plans under the relevant working bodies with a view to identifying appropriate measures to ensure the timely realisation of decisions. The report will be presented to the AFMM.

3. The ASEAN Secretariat shall:

- (a) provide support to the AFMM, ASEAN Directors-General of Customs Meeting and relevant working bodies, as referred to in paragraph 1, in supervising, co-ordinating and reviewing the implementation of this Agreement as well as assistance in all related matters; and
- (b) monitor and regularly report to the ASEAN Directors-General of Customs Meeting on the progress of the implementation of this Agreement.

Article 54 Decision-making

1. Decisions by the ASEAN Directors-General of Customs Meeting pertaining to the implementation of this Agreement shall be made after consultation and by consensus.

2. Decisions made by the ASEAN Directors-General of Customs Meeting shall be implemented in a uniform and timely manner.

Article 55 Consultation

Member States shall endeavour to consult each other at the level of the ASEAN Directors-General of Customs Meeting and, where appropriate, the relevant working bodies regarding customs issues, or any customs

measure that may affect goods traded among Member States or impair the attainment of the objectives of this Agreement.

Article 56
Advisory and Consultative Mechanisms

The ASEAN Consultations to Solve Trade and Investment Issues (ACT) and the ASEAN Compliance Monitoring Body (ACMB) as contained in the Declaration on ASEAN Concord II (Bali Concord II) may be invoked to settle disputes that may arise from this Agreement. Any Member State who does not wish to avail of the ACT/ACMB may resort to the mechanism provided in the ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism.

Article 57
Dispute Settlement

The *ASEAN Protocol on Enhanced Dispute Settlement Mechanism*, signed on 29 November 2004 in Vientiane, Lao PDR and amendments thereto, shall apply in relation to any dispute arising from, or any difference between Member States concerning, the interpretation or application of this Agreement.

CHAPTER 9
FINAL PROVISIONS

Article 58
Confidentiality

1. Nothing in this Agreement shall be construed to require any Member State to furnish or allow access to confidential information pursuant to this Agreement the disclosure of which it considers would:

- (a) be contrary to the public interest as determined by its laws;

- (b) be contrary to any of its laws including but not limited to those protecting personal privacy or the financial affairs and accounts of individual customers of financial institutions;
- (c) impede law enforcement; or
- (d) prejudice legitimate commercial interests, which may include the competitive position of particular enterprises, public or private.

2. Where a Member State provides information to another Member State in accordance with this Agreement and designates the information as confidential, the Member State receiving the information shall maintain the confidentiality of the information, use it only for the purposes specified by the Member State providing the information, and not disclose it without the specific written permission of the Member State providing the information.

3. This obligation shall be observed by Member States during the period of validity of this Agreement and after the expiry or termination of this Agreement, unless otherwise agreed by Member States concerned.

Article 59

Relation to Other ASEAN Agreements

In case of inconsistency between this Agreement and any ASEAN economic agreement as relevant to customs matters, this Agreement shall prevail.

Article 60

Amended or Successor International Agreements

If any international agreement or a provision therein referred to, or incorporated into, this Agreement, and such agreement or provision is amended, Member States shall consult on whether it is necessary to amend this Agreement, unless this Agreement provides otherwise.

Article 61
Future Annexes and Instruments

Member States may collectively adopt annexes and instruments in the future pursuant to the provisions of this Agreement. Upon their respective entry into force, such annexes and instruments shall form part of this Agreement.

Article 62
Amendments

This Agreement and its annexes and instruments, if any, may be amended as mutually agreed upon in writing by the Member States.

Article 63
Entry into Force

1. This Agreement shall enter into force, after all Member States have notified or, where necessary, deposited instruments of ratifications with the Secretary General of ASEAN upon completion of their internal procedures, which shall not take more than 180 days after the signing of this Agreement.
2. The Secretary General of ASEAN shall promptly notify all Member States of the notifications or deposits of each instrument of ratification referred to in paragraph 1 of this Article".
3. Upon entry into force, this Agreement shall replace and supersede the ASEAN Agreement on Customs signed at Phuket, Thailand on 1 March 1997.
4. The annexes and protocols introduced to the ASEAN Agreement on Customs signed at Phuket, Thailand on 1 March 1997, and in force as of the date of signature of this Agreement, including the Protocol Governing the Implementation of the ASEAN Harmonised Tariff Nomenclature done at Makati, the Philippines on 7 August 2003 and any of the annexes and protocols to the said Protocol, are hereby introduced to this Agreement and shall form an integral part thereof and with equal effect. Any

reference to this Agreement is deemed to include also a reference to these annexes and protocols.

**Article 64
Reservations**

No reservations shall be made with respect to any of the provisions of this Agreement.

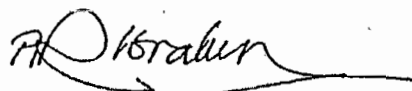
**Article 65
Depositary**

This Agreement shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN who shall promptly furnish a certified true copy thereof to each Member State.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, being duly authorised thereto by their respective Governments, have signed the ASEAN Agreement on Customs.

DONE at Phnom Penh, this 30th day of March in the year 2012, in a single original copy in the English language.

For the Government of Brunei Darussalam,

PEHIN DATO ABD RAHMAN IBRAHIM
Minister of Finance II at the Prime Minister's Office

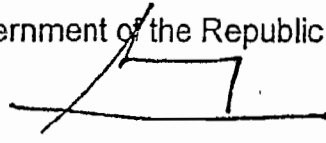
For the Government of the Kingdom of Cambodia,

KEAT CHHON
Deputy Prime Minister, Minister of Economy and Finance

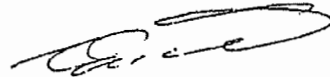

For the Government of the Republic of Indonesia,

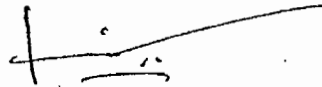
AGUS D.W. MARTOWARDOJO
Minister of Finance

For the Government of the Lao People's Democratic Republic,

PHOUPHET KHAMPHOUNVONG
Minister of Finance

For the Government of Malaysia,

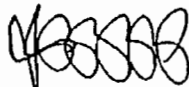
DATO' SERI AHMAD HUSNI MOHAMAD HANADZLAH
Minister of Finance II

For the Government of the Republic of the Union of Myanmar,

HLA TUN
Union Minister for Finance and Revenue

For the Government of the Republic of the Philippines,

CESAR V. PURISIMA
Secretary of Finance

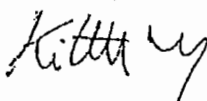

For the Government of the Republic of Singapore,

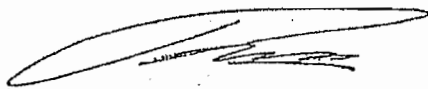
THARMAN SHANMUGARATNAM
Deputy Prime Minister and Minister for Finance and
Minister for Manpower

For the Government of the Kingdom of Thailand,

KITTIRATT NA-RANONG
Deputy Prime Minister and Minister of Finance

For the Government of the Socialist Republic of Viet Nam,

TRUONG CHI TRUNG
Vice Minister of Finance

